ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (prvá rozšírená komora)

z 10. júna 2009 *

Vo veci T-257/04,

Poľská republika, v zastúpení: pôvodne J. Pietras, neskôr E. Ośniecka-Tamecka, T. Nowakowski, M. Dowgielewicz a B. Majczyna, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Szpunar, advokát,

žalobkyňa,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: pôvodne A. Stobiecka-Kuik, L. Visaggio a T. van Rijn, neskôr T. van Rijn, H. Tserepa-Lacombe a A. Szmytkowska, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť článku 3 a článku 4 ods. 3 a ods. 5 ôsmej zarážky nariadenia Komisie (ES) č. 1972/2003 z 10. novembra 2003 o prechodných opatreniach prijatých v súvislosti s pristúpením Českej republiky, Estónska, Cypru,

* Jazyk konania: poľština.

Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska s ohľadom na obchod s poľnohospodárskymi výrobkami (Ú. v. EÚ L 293, s. 3; Mim. vyd. 03/040, s. 474), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 230/2004 z 10. februára 2004 (Ú. v. EÚ L 39, s. 13; Mim. vyd. 03/042, s. 443), ako aj nariadením Komisie (ES) č. 735/2004 z 20. apríla 2004 (Ú. v. EÚ L 114, s. 13; Mim. vyd. 03/044, s. 111),

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (prvá rozšírená komora),

v zložení: predsedníčka komory V. Tiili (spravodajkyňa), sudcovia F. Dehousse, I. Wiszniewska-Białecka, K. Jürimäe a S. Soldevila Fragoso,

tajomník: K. Pocheć, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 16. júna 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

Skutkové okolnosti

1 Dňa 10. novembra 2003 prijala Komisia nariadenie (ES) č. 1972/2003 o prechodných opatreniach prijatých v súvislosti s pristúpením Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska s ohľadom na obchod s poľnohospodárskymi výrobkami (Ú. v. EÚ L 293, s. 3; Mim. vyd. 03/040, s. 474).

2 Toto nariadenie bolo prijaté na základe článku 2 ods. 3 zmluvy medzi Belgickým kráľovstvom, Dánskym kráľovstvom, Spolkovou republikou Nemecko, Helénskou republikou, Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou, Írskom, Talianskou republikou, Luxemburským veľkovojvodstvom, Holandským kráľovstvom, Rakúskou republikou, Portugalskou republikou, Fínskou republikou, Švédskym kráľovstvom, Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska (členskými štátmi Európskej únie) a Českou republikou, Estónskou republikou, Cyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litovskou republikou, Maďarskou republikou, Maltskou republikou, Poľskou republikou, Slovinskou republikou, Slovenskou republikou o pristúpení Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 236, s. 17, ďalej len „zmluva o pristúpení“), podpísanej v Aténach 16. apríla 2003 a ratifikovanej Poľskou republikou 23. júla 2003, ako aj na základe článku 41 prvého odseku Aktu o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky,

Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, s. 33, ďalej len „akt o pristúpení“), pripojeného k zmluve o pristúpení.

3 Toto nariadenie, ktoré bolo zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 230/2004 z 10. februára 2004 (Ú. v. EÚ L 39, s. 13, Mim. vyd. 03/042, s. 443) a nariadením Komisie (ES) č. 735/2004 z 20. apríla 2004 (Ú. v. EÚ L 114, s. 13; Mim. vyd. 03/044, s. 111), v zásade vytvára, pokiaľ ide o prejednávaný spor, najmä systém poplatkov za určité poľnohospodárske výrobky prostredníctvom dočasných výnimiek z pravidiel Spoločenstva, ktoré by sa inak uplatňovali.

4 Článok 3 tohto nariadenia preto stanovuje:

„Dočasný režim

1. Tento článok sa uplatňuje bez ohľadu na prílohu IV kapitolu 5 aktu o pristúpení a bez ohľadu na články 20 a 214 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992 ustanovujúceho colný zákon spoločenstva… [colný kódex Spoločenstva… — *neoficiálny preklad*].

2. Výrobky uvedené v článku 4 ods. 5, ktoré do 1. mája 2004 boli vo voľnom obehu v spoločenstve pätnástky alebo v novom členskom štáte a dňa 1. mája 2004 sú dočasne uskladnené alebo v rámci jedného z colných konaní, alebo postupov [colne schválených určení alebo režimov — *neoficiálny preklad*] uvedených v článku 4 ods. 15 písm. b) a ods. 16 písm. b) až g) nariadenia (EHS) č. 2913/92 v rozšírenom spoločenstve, alebo ktoré sú v štádiu prepravy po vybavení vývozných formalít v rámci rozšíreného spoločenstva podliehajú dovoznému clu *erga omnes* uplatňovanému v deň prepustenia do voľného obehu.

Prvý pododsek sa neuplatňuje na výrobky vyvážané zo spoločenstva pätnástky, ak dovozca predloží dôkaz, že v krajine vývozu nežiadal na výrobky žiadnu vývoznú náhradu. Na žiadosť dovozcu vývozca zabezpečí potvrdenie na vývoznej deklarácii od kompetentného orgánu, že na výrobky sa v krajine vývozu nežiadala vývozná náhrada.

3. Výrobky uvedené v článku 4 ods. 5 dovážané z tretích krajín, ktoré 1. mája 2004 podliehajú v novom členskom štáte aktívnemu zošľachťovaciemu styku uvedenému v článku 4 ods. 16 písm. d) alebo dočasnému dovozu uvedenému v článku 4 ods. 16 písm. f) nariadenia (EHS) č. 2913/92 a ktoré boli prepustené do voľného obehu v uvedený deň alebo po uvedenom dni, sa ukladá dovozné clo uplatňované v deň prepustenia do režimu voľného obehu na výrobky pochádzajúce z tretích krajín.“

5 Článok 4 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Poplatky za tovar vo voľnom obehu

1. Bez ohľadu na prílohu IV kapitolu 4 aktu o pristúpení a pokiaľ sa na národnej úrovni neuplatňujú prísnejšie právne predpisy, držiteľom nadbytočných zásob výrobkov vo voľnom obehu k 1. máju 2004 ukladajú nové členské štáty poplatky.

2. S cieľom určenia nadbytočných zásob jednotlivých držiteľov musia nové členské štáty vziať do úvahy najmä:

a) priemerné zásoby dostupné v rokoch pred pristúpením;

b) obchodné toky v rokoch pred pristúpením;

c) okolnosti, za ktorých boli zásoby vytvorené.

Pojem nadbytočné zásoby sa uplatňuje na výrobky dovážané do nových členských štátov alebo na výrobky s pôvodom v nových členských štátoch. Pojem nadbytočné zásoby sa uplatňuje aj na výrobky určené pre trh nových členských štátov.

…

3. Výška poplatku uvedeného v odseku 1 sa určuje podľa *erga omnes* dovozného cla platného k 1. máju 2004. Príjem z poplatku vybraného národnými orgánmi bude určený národnému rozpočtu nového členského štátu.

…

5. Tento článok sa uplatňuje na výrobky nasledovných číselných znakov KN:

…

— v prípade Poľska:

0201 30 00, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0207 14 10, 0207 14 70, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1602 32 11, 1702 30 [(s výnimkou číselného znaku 1702 30 10)], 1702 40 [(s výnimkou číselného znaku 1702 40 10)], 1702 90 [(len pre číselné znaky 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 a 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 30 55, 2008 30 75.

…

6. Komisia môže do zoznamu podľa odseku 5 ďalšie výrobky pridať alebo môže výrobky zo zoznamu odobrať.“

6 Sedem z výrobkov zahrnutých v zozname uvedenom v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke nariadenia č. 1972/2003 v znení zmien a doplnení bolo doň doplnených nariadením č. 735/2004, a to výrobky číselných znakov KN 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 a 2008 30 75. Nariadenie č. 735/2004 len zmenilo a doplnilo predmetný zoznam, a nie znenie ostatných ustanovení nariadenia č. 1972/2003 napadnutých v rámci tohto konania.

Konanie

7 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 28. júna 2004 podala Poľská republika žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

8 Keďže otázka nastolená v tejto veci vyžaduje ten istý výklad práva ako otázka nastolená vo veci C-273/04, Poľsko/Rada, ktorá bola predložená Súdnemu dvoru, predseda tretej komory Súdu prvého stupňa prerušil uznesením z 11. júla 2006 podľa článku 54 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora, článku 77 písm. a) a článku 78 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa konanie v tejto veci až do vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora.

9 Rozsudkom z 23. októbra 2007, Poľsko/Rada (C-273/04, Zb. s. I-8925) Súdny dvor predmetnú žalobu zamietol, pretože hneď rozhodol vo veci samej bez toho, aby rozhodol o námietke neprípustnosti uplatnenej Radou.

10 Vzhľadom na zmenu zloženia komôr Súdu prvého stupňa bol sudca spravodajca pridelený do prvej komory, ktorej bola v dôsledku toho predmetná vec pridelená.

11 Rozhodnutím z 8. januára 2008 Súd prvého stupňa, ktorý si vyložil návrh Poľskej republiky na postúpenie veci veľkej komore ako návrh subsidiárne smerujúci k postúpeniu veci päťčlennej komore, postúpil na návrh prvej komory vec prvej rozšírenej komore podľa článku 51 ods. 1 druhého pododseku rokovacieho poriadku, podľa ktorého bude vec prejednaná a rozhodnutá komorou zloženou aspoň z piatich sudcov, ak o to požiada členský štát, ktorý je účastníkom konania.

12 Dňa 11. apríla 2008 položil Súd prvého stupňa určité písomné otázky Komisii, ktorá v stanovenej lehote tejto žiadosti vyhovela.

13 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (prvá rozšírená komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania.

14 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 16. júna 2008.

15 Poľská republika navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil článok 3 a článok 4 ods. 3 a ods. 5 ôsmu zarážku nariadenia č. 1972/2003 v znení zmien a doplnení,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

16 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu v celom rozsahu,

— zaviazal Poľskú republiku na náhradu trov konania.

O prípustnosti

Tvrdenia účastníkov konania

17 Bez toho, aby formálne vzniesla námietku neprípustnosti, sa Komisia vo svojej obrane odvoláva na neprípustnosť žaloby, a to z dôvodu, že žaloba bola podaná po uplynutí lehoty.

18 Komisia pripomína, že podľa článku 230 piateho odseku ES sa každé konanie proti nariadeniu začne do dvoch mesiacov od 15. dňa po jeho zverejnení. Keďže nariadenie č. 1972/2003 bolo zverejnené v úradnom vestníku 11. novembra 2003, lehota na podanie žaloby proti tomuto nariadeniu uplynula 4. februára 2004 o polnoci.

19 Komisia zdôrazňuje, že akt o pristúpení nestanovuje žiadne pravidlo, ktoré by umožnilo výnimku z lehoty stanovenej v článku 230 ES. Domnieva sa, že stanovenie iného dátumu než dátumu zverejnenia nariadenia č. 1972/2003 ako začiatku plynutia lehoty na podanie žaloby Poľskou republikou by spôsobilo, že pre nové členské štáty by bola určený iný dátum uplynutia lehoty na podanie žaloby, než ktorý bol stanovený pre staré členské štáty.

20 Na podporu tohto tvrdenia uvádza Komisia rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Komisia/Rakúsko, C-194/01, Zb. s. I-4579. Domnieva sa, že v tomto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že nové členské štáty nemôžu po svojom pristúpení podať žalobu o neplatnosť proti aktu Spoločenstva, ak lehota, v ktorej mohol byť napadnutý, uplynula pred dňom ich pristúpenia (bod 41). Uvádza tiež rozsudok Súdneho dvora zo 16. februára 1982, Halyvourgiki a Helleniki Halyvourgia/Komisia (39/81, 43/81, 85/81

a 88/81, Zb. s. 593, body 9 až 15), v ktorom podľa jej názoru Súdny dvor rozhodol, že akty prijaté medzi dňom podpísania zmluvy o pristúpení a dňom, keď nadobudla účinnosť, sú pre nové členské štáty právoplatne záväzné odo dňa nadobudnutia účinnosti uvedenej zmluvy.

21 Komisia sa napokon domnieva, že tvrdenie Poľskej republiky uvedené v replike, podľa ktorého hoci lehota na podanie žaloby proti nariadeniu č. 1972/2003 uplynula, je žaloba v každom prípade prípustná, pokiaľ ide o výrobky doplnené nariadením č. 735/2004, predstavuje nový dôvod v zmysle článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku, a je teda neprípustné.

22 Poľská republika pripomína, že článok 2 ods. 3 dohody o pristúpení stanovuje, že orgány Únie sú oprávnené prijať pred pristúpením opatrenia uvedené v článku 41 aktu o pristúpení, ktoré nadobudnú platnosť a účinnosť iba pod podmienkou a ku dňu nadobudnutia platnosti tejto zmluvy. Táto okolnosť by odlišovala nariadenie č. 1972/2003 od ostatných aktov prijatých inštitúciami Spoločenstva pred pristúpením, rovnako ako skutočnosť, že výraz „členské štáty" uvedený v tomto nariadení sa týka tak starých členských štátov, ako nových členských štátov.

23 To je dôvod, prečo sa bez spochybnenia lehoty stanovenej v článku 230 ES pre všetky akty prijaté v priebehu obdobia pred pristúpením nového členského štátu Poľská republika domnieva, že v rozsahu, v akom bolo nariadenie č. 1972/2003 prijaté na základe aktu o pristúpení a bolo jej určené ako členskému štátu, bola oprávnená podať žalobu v lehote dvoch mesiacov od svojho pristúpenia.

24 Poľská republika v tejto súvislosti uvádza, že rozsudky Halyvourgiki a Helleniki Halyvourgia/Komisia a Komisia/Rakúsko, už citované v bode 20 vyššie, sa na rozdiel od nariadenia č. 1972/2003 netýkajú právnych aktov prijatých na základe aktu o pristúpení.

25 Poľská republika sa okrem toho domnieva, že keďže bolo nariadenie č. 1972/2003 určené členským štátom Európskej únie k 1. máju 2004, malo sa jeho zverejnenie uskutočniť v 20 úradných jazykoch Európskej únie podľa prílohy II kapitoly 22 ods. 1 aktu o pristúpení. Z toho vyplýva, že postup zverejnenia nebol ukončený 11. novembra 2003, ale 1. mája 2004, čo je dátum, ku ktorému alebo od ktorého bolo toto nariadenie zverejnené v 20 úradných jazykoch.

26 Podľa Poľskej republiky potvrdzuje jej tvrdenie judikatúra, podľa ktorej vzhľadom na to, že rôzne jazykové verzie textov Spoločenstva sú rovnako záväzné, zahŕňa ich výklad porovnanie rôznych jazykových verzií (rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 1982, Cilfit a i., 283/81, Zb. s. 3415, bod 18). Dňa 11. novembra 2003 však nebolo nariadenie č. 1972/2003 zverejnené v poľskom jazyku, a preto ho nebolo možné správne vykladať.

27 Poľská republika tiež tvrdí, že 1. máj 2004 je začiatok lehoty na podanie žaloby pre všetky členské štáty a nielen pre členské štáty, ktoré pristúpili k tomuto dňu, čo zneplatňuje tvrdenia Komisie založené na rôznych dátumoch uplynutia lehoty na podanie žaloby.

28 Poľská republika okrem toho uvádza, že tvrdenie Komisie vedie k slabšej súdnej ochrane nových členských štátov, hoci sa ich nariadenie č. 1972/2003 osobitne dotýka. Mali by mať teda možnosť napadnúť predmetné nariadenie ako členský štát, keďže im nariadenie bolo na základe tohto postavenia určené.

29 Poľská republika sa domnieva, že žalobu proti nariadeniu č. 1972/2003 nemohla podať v postavení účastníka konania, ktorý nemá výsadné postavenie podľa článku 230 štvrtého odseku ES, pred pristúpením, pretože jednak predmetné nariadenie je všeobecne uplatniteľným aktom, a nie individuálnym rozhodnutím v zmysle tohto ustanovenia, a jednak sa jej toto nariadenie priamo a osobne nedotýka v zmysle judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa žalôb podaných územnými orgánmi (rozsudky Súdneho dvora z 22. novembra 2001, Holandské Antily/Rada, C-452/98, Zb. s. I-8973, a z 10. apríla 2003, Komisia/Holandské Antily, C-142/00 P, Zb. s. I-3483, bod 69). Poľská republika sa domnieva, že len akty, ktoré bránia územným orgánom vykonávať ich funkcie spôsobom, ktorý považujú za primeraný, možno považovať za akty, ktoré sa ich osobne dotýkajú (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. júna 1999, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Komisia, T-288/97, Zb. s. II-1871). Nariadenie č. 1972/2003 však jej práva v tomto smere neobmedzilo.

30 Poľská republika tiež tvrdí, že článok 241 ES nepredstavuje užitočný opravný prostriedok proti nariadeniu č. 1972/2003, pretože nezakladá právo podať samostatnú žalobu a možno sa naň odvolávať len incidenčne v rámci konania začatého na základe iného právneho základu. Okrem toho dotknuté ustanovenia nariadenia č. 1972/2003 sú natoľko presné, že nevytvárajú základ na prijatie konkrétnejších vykonávacích opatrení, čo bráni odvolávať sa na ich neuplatniteľnosť podľa článku 241 ES. Okrem toho nemôže členský štát po uplynutí lehoty stanovenej v článku 230 ES použiť na svoju obranu spochybnenie platnosti aktu Spoločenstva v konaní, v ktorom má byť určené, že porušil svoju povinnosť, pretože ho neprebral. Z toho vyplýva, že tvrdenie Komisie by Poľskú republiku zbavilo možnosti podať žalobu proti nariadeniu č. 1972/2003.

31 Subsidiárne Poľská republika vo svojej replike tvrdí, že táto žaloba podaná 28. júna 2004 je v každom prípade prípustná, pokiaľ ide o výrobky, ktoré boli doplnené nariadením č. 735/2004, ktoré bolo zverejnené v úradnom vestníku 21. apríla 2004, pretože podala žalobu o neplatnosť nariadenia č. 1972/2003, zmeneného a doplneného nariadením č. 735/2004.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

32 Podľa článku 230 piateho odseku ES súdne konanie „… sa začne do dvoch mesiacov od zverejnenia daného opatrenia… alebo ak toto chýba, odo dňa, keď sa o ňom žalobca dozvedel“. Zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že deň, keď sa žalobca dozvedel o akte, má ako začiatok plynutia lehoty na podanie žaloby subsidiárny charakter vo vzťahu k zverejneniu a oznámeniu aktu (rozsudok Súdneho dvora z 10. marca 1998, Nemecko/Rada, C-122/95, Zb. s. I-973, bod 35).

33 Taktiež treba uviesť, že striktné uplatnenie právnej úpravy Spoločenstva týkajúcej sa procesných lehôt zodpovedá požiadavke právnej istoty a potrebe vyhnúť sa akejkoľvek diskriminácii alebo svojvoľnému zaobchádzaniu pri výkone spravodlivosti (uznesenie Súdneho dvora z 5. februára 1992, Francúzsko/Komisia, C-59/91, Zb. s. I-525, bod 8; rozsudok Súdneho dvora z 15. júna 1994, Komisia/BASF a i., C-137/92 P, Zb. s. I-2555, bod 40; uznesenia Súdneho dvora zo 7. mája 1998, Írsko/Komisia, C-239/97, Zb. s. I-2655, bod 7, a zo 17. mája 2002, Nemecko/Parlament a Rada, C-406/01, Zb. s. I-4561, bod 20). Okrem toho striktné dodržiavanie procesných lehôt zodpovedá požiadavke riadnej správy súdnictva a hospodárnosti konania (rozsudok Súdneho dvora zo 14. septembra 1999, Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, Zb. s. I-5363, bod 61). Napokon oneskorené podanie žaloby je výhradou verejného poriadku, ktorá musí byť vyhlásená *ex offo* (rozsudok z 5. júna 1980, Belfiore/Komisia, 108/79, Zb. s. 1769, bod 3).

34 V prejednávanej veci bolo nariadenie č. 1972/2003 zverejnené v úradnom vestníku 11. novembra 2003. Od tohto dátumu teda treba vypočítať, kedy uplynula lehota na podanie žaloby.

35 Podľa článku 101 ods. 1 písm. a) rokovacieho poriadku „ak sa lehota vyjadrená v dňoch, týždňoch, mesiacoch alebo rokoch viaže na určitú udalosť alebo úkon, deň, kedy takáto udalosť nastala alebo bol urobený takýto úkon, sa do lehoty nezapočítava“. Okrem toho podľa článku 102 ods. 1 rokovacieho poriadku, ak lehota určená na podanie žaloby proti aktu vydanému inštitúciou začína plynúť odo dňa uverejnenia tohto aktu, lehota sa

počíta podľa článku 101 ods. 1 písm. a) od konca 14. dňa po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Z toho vyplýva, že v prejednávanej veci sa lehota dvoch mesiacov počíta od polnoci. 25. novembra 2003.

36 Okrem toho článok 101 ods. 1 písm. b) rokovacieho poriadku stanovuje, že lehota vyjadrená v týždňoch, mesiacoch alebo rokoch sa končí uplynutím dňa, ktorý má v poslednom týždni, mesiaci alebo roku rovnaké pomenovanie alebo číslo, ako deň, keď nastala udalosť alebo bol urobený úkon určujúci počiatok plynutia lehoty. Táto lehota na podanie žaloby teda uplynula 25. januára 2004 o polnoci.

37 S ohľadom na 10-dňovú lehotu zohľadňujúcu vzdialenosť, ktorú treba k procesným lehotám podľa článku 102 ods. 2 rokovacieho poriadku pripočítať, uplynula celková lehota stanovená na podanie žaloby proti nariadeniu č. 1972/2003 4. februára 2004 o polnoci.

38 Poľská republika však podala túto žalobu 28. júna 2004. Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o nariadenie č. 1972/2003, bola táto žaloba podaná oneskorene.

39 Žiadne z tvrdení Poľskej republiky nemôže tento záver spochybniť.

40 V prvom rade, pokiaľ ide o tvrdenie Poľskej republiky založené na neúplnom zverejnení nariadenia č. 1972/2003 v súvislosti s tým, že nebolo zverejnené v 20 úradných jazykoch Európskej únie, je potrebné uviesť, že článok 4 nariadenia Rady č. 1 z 15. apríla 1958 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. ES 17, s. 385; Mim.

vyd. 01/001, s. 3), v znení zmien a doplnení, vo svojom znení uplatniteľnom 11. novembra 2003 stanovuje, že „nariadenia a iné všeobecne záväzné dokumenty sa vyhotovia v jedenástich úradných jazykoch“.

41 Článok 1 zmluvy o pristúpení stanovoval, že ustanovenia aktu o pristúpení tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy a nadobudnú účinnosť v rovnaký deň ako zmluva. Preto zmeny týkajúce sa jazykového režimu stanovené v prílohe II kapitole 22 ods. 1 aktu o pristúpení, ktoré medzi pracovné jazyky inštitúcií zahrnuli jazyky nových členských štátov, nadobudli účinnosť až 1. mája 2004.

42 Z toho vyplýva, že Komisia nebola povinná zverejniť nariadenie č. 1972/2003 v poľštine 11. novembra 2003 a že toto nariadenie malo byť vykladané z jazykových verzií zverejnených v tento deň.

43 V druhom rade, pokiaľ ide o tvrdenie založené na nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 1972/2003 pod podmienkou a ku dňu nadobudnutia účinnosti zmluvy o pristúpení, čiže k 1. máju 2004, nemožno zamieňať na jednej strane napadnuteľnosť aktu, ktorá je spojená so splnením všetkých formálnych požiadaviek zverejnenia a od ktorej plynie lehota na podanie žaloby, a na druhej strane nadobudnutie účinnosti, ktoré môže nastať neskôr (pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Poiares Maduro v súvislosti s rozsudkom Poľsko/Rada, už citovaným v bode 9 vyššie, Zb. s. I-8929, I-8962, bod 23).

44 Článok 230 piaty odsek ES nestanovuje, že lehota na podanie žaloby začína plynúť od nadobudnutia účinnosti aktu. Aj keby sa nariadenie č. 1972/2003 odlišovalo, ako tvrdí Poľská republika, od zvyšku *acquis communautaire*, pokiaľ ide o moment jeho vykonania a okruh jeho adresátov, nebráni to tomu, aby lehota na podanie žaloby začala plynúť od uverejnenia predmetného nariadenia.

45 V treťom rade, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého bolo nariadenie č. 1972/2003 určené všetkým členským štátom vrátane Poľskej republiky, takže ho Poľská republika na základe toho môže napadnúť, toto tvrdenie treba tiež zamietnuť.

46 Po prvé akt o pristúpení upravuje osobitne možnosť, aby inštitúcie Spoločenstva prijali určité opatrenia medzi dňom podpísania aktu o pristúpení a pristúpením nových členských štátov, bez toho, aby stanovoval dočasné výnimky zo systému preskúmania zákonnosti aktov Spoločenstva.

47 Po druhé treba pripomenúť, že právna úprava Spoločenstva týkajúca sa procesných lehôt sa uplatňuje striktne (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 15. januára 1987, Misset/Rada, 152/85, Zb. s. 223, bod 11), a možno sa od nej odchýliť len v prípade naozaj výnimočných okolností, v prípade nepredvídateľnej okolnosti alebo vyššej moci (uznesenie Súdneho dvora z 19. februára 2004, Forum des migrants/Komisia, C-369/03 P, Zb. s. I-1981, bod 16). Poľská republika však nevysvetľuje, v akom rozsahu boli voči nej uvedené okolnosti výnimočné a vyžadovali výnimku zo zásady striktného uplatnenia procesných lehôt, čím ohrozovali zásadu právnej istoty.

48 Po tretie, ak treba tvrdenie Poľskej republiky chápať v tom zmysle, že považovala za potrebné vyčkať na postavenie členského štátu, aby mohla podať svoju žalobu, je potrebné zdôrazniť, že lehota na podanie žaloby stanovená v článku 230 ES je všeobecne uplatniteľná. Nevyžadovala, pokiaľ ide o Poľskú republiku, aby mala postavenie členského štátu. Táto lehota na podanie žaloby sa na ňu v každom prípade uplatňuje, pretože je právnickou osobou.

49 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie založené na práve na účinnú súdnu ochranu, treba na úvod uviesť, že právo na účinnú súdnu ochranu nie je vôbec dotknuté striktným

uplatnením právnej úpravy Spoločenstva týkajúcej sa procesných lehôt, ktoré je v súlade najmä s požiadavkou právnej istoty (uznesenie Nemecko/Parlament a Rada, už citované v bode 33 vyššie, bod 20).

50 Okrem toho ak platí, že podmienky na začatie konania pred súdmi Spoločenstva sa majú vykladať v zmysle zásady účinnej súdnej ochrany, takýto výklad nemôže viesť k odstráneniu podmienky výslovne stanovenej Zmluvou, pretože by tým došlo k prekročeniu právomocí, ktoré súdom Spoločenstva zmluva priznáva (rozsudok Súdneho dvora z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 44; pozri tiež analogicky uznesenie Súdneho dvora z 28. marca 2003, Diputación Foral de Álava a i./Komisia, C-75/02 P, Zb. s. I-2903, bod 34).

51 Napokon, hoci je pravda, že súdy Spoločenstva uznali prostredníctvom výkladu článku 230 druhého a štvrtého odseku ES, pokiaľ ide o neplatnosť aktov uvedených v článku 230 prvom odseku ES, aktívnu legitimáciu osôb podliehajúcich súdnej právomoci, ktoré nemali žiadne opravné prostriedky voči týmto aktom (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 23. apríla 1986, Les Verts, 294/83, Zb. s. 1339, bod 23; zo 7. júla 1992, Parlament/Rada, C-295/90, Zb. s. I-4193, a zo 16. júla 1992, Parlament/Rada, C-65/90, Zb. s. I-4593), stále platí, že skutočnosť, že lehota na podanie žaloby začala plynúť od zverejnenia nariadenia č. 1972/2003, nebránila Poľskej republika podať žalobu na Súd prvého stupňa, aby posúdil zákonnosť uvedeného nariadenia. Poľská republika mohla, na rozdiel od toho, čo tvrdí, podať proti tomuto aktu žalobu na základe článku 230 štvrtého odseku ES.

52 Ak sa totiž tretie štáty vrátane nových členských štátov pred pristúpením nemôžu dovolávať postavenia v súdnom konaní, ktoré v systéme Spoločenstva prináleží členským štátom, majú rovnakú procesnú spôsobilosť, akú tento systém priznáva právnickým osobám (pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Poiares Maduro v súvislosti s rozsudkom Poľsko/Rada, už citovaným v bode 43 vyššie, bod 40).

53 Tento výklad potvrdzuje judikatúra týkajúca sa práva subjektov na nižšej ako štátnej úrovni podať žalobu o neplatnosť, podľa ktorej je cieľom článku 230 druhého odseku ES priznať primeranú súdnu ochranu všetkým právnickým a fyzickým osobám, ktoré sú

priamo a osobne dotknuté aktmi inštitúcií Spoločenstva. Aktívna legitimácia preto musí byť priznaná v závislosti od tohto jediného cieľa a žaloba o neplatnosť tak musí byť dostupná každému, kto spĺňa stanovené objektívne podmienky, to znamená, že má požadovanú právnu subjektivitu a je priamo a osobne dotknutý napadnutým aktom. Toto riešenie platí tiež v prípade, že žalobca je verejným subjektom, ktorý spĺňa tieto kritériá (rozsudok Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Komisia, už citovaný v bode 29 vyššie, bod 41; pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Poiares Maduro v súvislosti s rozsudkom Poľsko/Rada, už citovaným v bode 43 vyššie, bod 41), čo sa uplatňovalo na nové členské štáty pred ich pristúpením k Európskej únii.

54 V prejednávanej veci nariadenie č. 1972/2003 samozrejme predstavuje všeobecne záväzný akt, a nie rozhodnutie v zmysle článku 249 ES. Všeobecná záväznosť aktu však neznamená, že ním nemôžu byť určité fyzické a právnické osoby priamo a osobne dotknuté (rozsudky Súdneho dvora z 18. mája 1994, Codorníu/Rada, C-309/89, Zb. s. I-1853, bod 19, a Holandské Antily/Rada, už citované v bode 29 vyššie, bod 55).

55 Podľa ustálenej judikatúry sa môže všeobecne záväzný právny akt, akým je nariadenie, osobne týkať fyzických alebo právnických osôb, iba ak má pre ne účinky z dôvodu určitých vlastností, ktoré sú pre ne charakteristické, alebo skutkových okolností, ktoré ich odlišujú od všetkých ostatných osôb, a tým ich individualizujú obdobným spôsobom ako subjekt, ktorému je rozhodnutie určené v zmysle článku 249 ES (rozsudky Súdneho dvora z 22. novembra 2001, Antillean Rice Mills/Rada, C-451/98, Zb. s. I-8949, bod 49; z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, už citovaný v bode 50 vyššie, bod 36; a Komisia/Holandské Antily, už citovaný v bode 29 vyššie, bod 65).

56 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že subjekt na nižšej ako štátnej úrovni je osobne a priamo dotknutý aktom Spoločenstva, ak mu tento akt bráni vykonávať jeho vlastnú právomoc v rozsahu, v akom zamýšľa (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa z 30. apríla 1998, Vlaams Gewest/Komisia, T-214/95, Zb. s. II-717, bod 29, a Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Komisia, už citovaný v bode 29 vyššie, bod 31).

57 To sa má uplatniť tiež na nové členské štáty pred ich pristúpením k Európskej únii, pokiaľ ide o akty Spoločenstva prijaté po tom, ako podpísali zmluvu o pristúpení.

58 Treba však konštatovať, že nariadenie č. 1972/2003 ukladá Poľskej republike rôzne povinnosti, čím sa priamo dotýka výkonu jej vlastných právomocí.

59 Poľská republika je podľa článku 4 nariadenia č. 1972/2003 najmä povinná bezodkladne vykonať inventarizáciu zásob určitých poľnohospodárskych výrobkov k 1. máju 2004 a uložiť poplatky držiteľom nadbytočných zásob výrobkov vo voľnom obehu podľa dovozného cla *erga omnes* platného k tomuto dňu.

60 Okrem toho článok 3 nariadenia č. 1972/2003 ukladá Poľskej republike povinnosť uložiť za výrobky uvedené v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke uvedeného nariadenia, ktoré boli pred 1. májom 2004 uvedené do voľného obehu na jej území a k 1. máju 2004 sú dočasne uskladnené alebo sa na ne vzťahuje jedno z colne schválených určení alebo režimov uvedených v článku 4 ods. 15 písm. b) a ods. 16 písm. b) až g) nariadenia (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 97, s. 38; Mim. vyd. 02/004, s. 307) v rozšírenom Spoločenstve alebo ktoré sú v štádiu prepravy po vybavení vývozných formalít v rámci rozšíreného Spoločenstva, poplatok vo výške dovozného cla *erga omnes* uplatňovaného v deň prepustenia do voľného obehu.

61 V dôsledku toho treba dospieť k záveru, že Poľská republika bola pred tým, ako nadobudla postavenie členského štátu, priamo a osobne dotknutá nariadením č. 1972/2003 a mohla podať žalobu o neplatnosť proti tomuto nariadeniu podľa článku 230 štvrtého odseku ES.

62 Z uvedeného vyplýva, že striktné uplatnenie lehoty na podanie žaloby od dátumu zverejnenia nariadenia č. 1972/2003 nebránilo v prejednávanej veci Poľskej republike uplatniť svoje práva a požívať účinnú súdnu ochranu.

63 Vzhľadom na uvedené treba dospieť k záveru, že pokiaľ ide o nariadenie č. 1972/2003, uvedená žaloba je oneskorená, a preto ju treba zamietnuť ako neprípustnú.

64 Z tohto dôvodu je potrebné analyzovať tvrdenie subsidiárne uvedené Poľskou republikou, podľa ktorého je táto žaloba, ktorá bola podaná 28. júna 2004, v každom prípade prípustná, pokiaľ ide o výrobky doplnené nariadením č. 735/2004, zverejneným v úradnom vestníku 21. apríla 2004.

65 Na úvod treba pripomenúť, že v prípade Poľskej republiky doplnilo nariadenie č. 735/2004 na zoznam, na ktorý sa vzťahujú opatrenia stanovené nariadením č. 1972/2003, sedem výrobkov, na ktoré sa predtým podobné opatrenia nevzťahovali (pozri bod 6 vyššie).

66 Uvedená žaloba však bola podaná Poľskou republikou proti nariadeniu č. 1972/2003 zmenenému a doplnenému najmä nariadením č. 735/2004. Z toho vyplýva, že Poľská republika od momentu podania žaloby spochybnila skutočnosť, že sedem výrobkov doplnených nariadením č. 735/2004 má podliehať rovnakým opatreniam, aké boli pôvodne stanovené nariadením č. 1972/2003, pokiaľ ide o ostatné výrobky.

67 Je teda potrebné zamietnuť tvrdenie Komisie, podľa ktorého Poľská republika tým, že uplatnila svoj dôvod subsidiárne v replike, uviedla nový dôvod v priebehu konania, čo je zakázané článkom 48 ods. 2 prvým pododsekom rokovacieho poriadku.

68 Keďže procesné tvrdenie, ktoré bolo zamietnuté, je jediným tvrdením uvedeným Komisiou proti prípustnosti žaloby, pokiaľ ide o podriadenie výrobkov doplnených nariadením č. 735/2004 uvedeným opatreniam, treba preskúmať uvedenú otázku prípustnosti z vecného hľadiska v rozsahu, v akom je oneskorené podanie žaloby, ako bolo zdôraznené v bode 33 vyššie, výhradou verejného poriadku, o ktorej treba rozhodnúť *ex offo.*

69 Preto treba preskúmať, či vzhľadom na to, že Poľská republika nespochybňuje vo svojom prípade samotné doplnenie siedmich výrobkov na zoznam výrobkov, na ktoré sa uplatňujú opatrenia stanovené nariadením č. 1972/2003, ale zákonnosť uvedených opatrení, nemožno uvedenú žalobu považovať za neprípustnú, pokiaľ ide o výrobky doplnené nariadením č. 735/2004, pretože týmto dôvodom Poľská republika nenapadla v skutočnosti zákonnosť zmien vyvolaných týmto nariadením, ale zákonnosť opatrení pôvodne upravených v nariadení č. 1972/2003, pokiaľ ide o ostatné výrobky, čím obišla prekluzívnu lehotu týkajúcu sa nariadenia uvedeného ako posledné.

70 V tejto súvislosti treba uviesť, že hoci konečný charakter aktu, ktorý nebol napadnutý v stanovenej lehote, sa netýka len samotného aktu, ale aj každého neskoršieho aktu, ktorý má čisto potvrdzujúci charakter, a toto riešenie odôvodnené potrebou právnej stability platí pre individuálne právne akty, ako aj pre akty, ktoré majú normatívny charakter, akým je nariadenie, v prípade, že je zmenené ustanovenie nariadenia, možno opätovne podať žalobu nielen proti tomuto jednému ustanoveniu, ale aj proti všetkým, ktoré s ním tvoria celok, aj keď neboli zmenené (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 18. októbra 2007, Komisia/Parlament a Rada, C-299/05, Zb. s. I-8695, body 29 a 30).

71 Pritom akt Spoločenstva, podľa ktorého boli na zoznam doplnené výrobky, môže tvoriť len celok s ustanoveniami iného aktu Spoločenstva, ktoré stanovujú opatrenia

vzťahujúce sa na výrobky uvedené na tomto zozname, pretože inak by nemal akt, na základe ktorého boli do neho doplnené výrobky, žiadne právne účinky.

72 Treba však zdôrazniť, že osobe, ktorá je aktívne legitimovaná podať žalobu proti aktu Spoločenstva, podľa ktorého sa na výrobky na zozname vzťahujú určité opatrenia, a nepodá túto žalobu v požadovanej lehote, nemožno z tohto dôvodu brániť, aby v rámci žaloby proti inému aktu, podľa ktorého sú výrobky doplnené na predmetný zoznam, uplatnila nezákonnosť opatrení, ktorým tieto doplnené výrobky odteraz podliehajú. Takéto opatrenia totiž predstavujú, pokiaľ ide o výrobky doplnené na zoznam druhým prijatým aktom, nové opatrenia. Druhý prijatý akt teda nemožno považovať za akt, ktorý len potvrdzuje uvedené opatrenia.

73 Je preto potrebné dospieť k záveru, že táto žaloba je prípustná, pokiaľ ju možno považovať za žalobu o neplatnosť nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom sa podľa tohto nariadenia v prípade Poľskej republiky vzťahujú na sedem doplnených výrobkov rovnaké opatrenia ako tie, ktoré boli pôvodne zavedené nariadením č. 1972/2003 pre ostatné výrobky (ďalej len „sporné opatrenia"), ktoré Poľská republika považuje, pokiaľ ide o sedem doplnených výrobkov, za nezákonné. Dôvody a tvrdenia Poľskej republiky proti sporným ustanoveniam nariadenia č. 1972/2003 treba vykladať v tomto zmysle.

O veci samej

74 Uvedená žaloba je v zásade rozdelená na štyri časti.

75 V prvej časti uvádza Poľská republika päť dôvodov na podporu svojho návrhu na zrušenie nariadenia č. 735/2004, pretože v jej prípade uplatňuje na sedem doplnených výrobkov opatrenia uvedené v článku 3 nariadenia č. 1972/2003, ktoré považuje, pokiaľ

ide o predmetné výrobky, za nezákonné. Prvý dôvod je založený na porušení zásady voľného pohybu tovaru. Druhý dôvod je založený na nedostatku právomoci Komisie prijať uvedené opatrenia a porušení článkov 22 a 41 aktu o pristúpení. Tretí dôvod je založený na porušení zásady zákazu diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti. Štvrtý dôvod je založený na chýbajúcom alebo nedostatočnom odôvodnení. Napokon piaty dôvod je založený na porušení zásady legitímnej dôvery.

76 V druhej časti uvádza Poľská republika dva dôvody na podporu svojho návrhu na neplatnosť nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom v jej prípade uplatňuje na sedem doplnených výrobkov opatrenie uvedené v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003, ktoré považuje, pokiaľ ide o predmetné výrobky, za nezákonné. Prvý dôvod je založený na porušení článku 41 aktu o pristúpení a zásady proporcionality. Druhý dôvod je založený na porušení zásady zákazu diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti.

77 V tretej časti uvádza Poľská republika jediný dôvod na podporu svojho návrhu na neplatnosť nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom v jej prípade dopĺňa na zoznam podľa článku 4 ods. 5 ôsmej zarážky nariadenia č. 1972/2003 sedem výrobkov, ktorý považuje za zmenený v rozpore s článkom 41 aktu o pristúpení a zásadou proporcionality.

78 Nakoniec vo štvrtej časti uvádza Poľská republika jediný dôvod na podporu svojho návrhu na neplatnosť nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom v jej prípade uplatňuje na sedem doplnených výrobkov všetky sporné opatrenia, ktoré považuje, pokiaľ ide o predmetné výrobky, za nezákonné. Jediný dôvod je založený na zneužití právomoci.

79 Je potrebné preskúmať najprv dôvody uplatnené Poľskou republikou v druhej časti žaloby a potom dôvody uplatnené v tretej, prvej a štvrtej časti žaloby.

O druhej časti žaloby týkajúcej sa návrhu na neplatnosť nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom uplatňuje na sedem doplnených výrobkov opatrenie uvedené v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003

80 Z odôvodnenia č. 1 nariadenia č. 1972/2003 vyplýva, že na zabránenie riziku vychýlenia obchodu, ktoré ovplyvňuje spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov z dôvodu pristúpenia 10 nových štátov k Európskej únii 1. mája 2004, by sa mali prijať prechodné opatrenia. V odôvodnení č. 3 uvedeného nariadenia je tiež uvedené, že tieto vychýlenia obchodu, v dôsledku ktorých dochádza k narušeniu organizovania trhu, sa často týkajú výrobkov umelo presunutých s ohľadom na rozšírenie, pričom tieto výrobky nie sú súčasťou bežných zásob príslušného štátu, ale nadbytočné zásoby môžu byť tiež výsledkom národnej produkcie. Napokon spresňuje, že sa majú prijať opatrenia v podobe odstrašujúcich poplatkov ukladaných na nadbytočné zásoby v nových členských štátoch.

81 Článok 4 nariadenia č. 1972/2003 tieto poplatky upravuje. Z odseku 1 v spojení s odsekom 2 tohto článku vyplýva, že bez ohľadu na prílohu IV kapitolu 4 aktu o pristúpení a pokiaľ sa na národnej úrovni neuplatňujú prísnejšie právne predpisy, držiteľom nadbytočných zásob výrobkov vo voľnom obehu k 1. máju 2004 ukladajú nové členské štáty poplatky, pričom nadbytočné zásoby sú vytvorené z výrobkov dovážaných do nových členských štátov, ako aj z výrobkov pochádzajúcich z nových členských štátov, ktorých množstvo prekračuje obvyklé zásoby ich držiteľov s prihliadnutím k priemerným dostupným zásobám v rokoch pred pristúpením.

82 Tiež treba uviesť, že príloha IV kapitola 4 aktu o pristúpení týkajúca sa poľnohospodárstva stanovuje:

„1. Verejné zásoby, ktoré majú nové členské štáty ku dňu pristúpenia a ktoré sú výsledkom ich politiky na podporu trhu, prevezme Spoločenstvo v hodnote vyplývajúcej z uplatnenia článku 8 nariadenia Rady (EHS) č. 1883/78, ktorým sa stanovujú všeobecné pravidlá pre financovanie intervencií Záručnou sekciou Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu… Uvedené zásoby sa prevezmú iba za podmienky, že verejná intervencia na dané výrobky sa uskutoční v Spoločenstve a tieto zásoby spĺňajú požiadavky Spoločenstva na intervencie.

2. Všetky zásoby výrobkov, verejné ako aj súkromné, ktoré sú ku dňu pristúpenia vo voľnom obehu na území nového členského štátu a ktoré presahujú množstvo, ktoré možno považovať za obvyklý prenos zásob, sa musia na náklady nových členských štátov odstrániť.

Pojem „obvyklý prenos zásob“ sa vymedzí pre každý výrobok na základe kritérií a cieľov špecifických pre každú spoločnú organizáciu trhu.

3. Zásoby uvedené v odseku 1 [vyššie] sa odpočítajú od množstva presahujúceho obvyklý prenos zásob.

…“

83 Z toho vyplýva, že podľa týchto ustanovení majú nové členské štáty povinnosť na vlastné náklady odstrániť nadbytočné zásoby určitých poľnohospodárskych výrobkov, ktoré existujú na ich území a za uvedené zásoby uložiť poplatky.

84 Napokon článok 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003 stanovuje, že výška poplatku uvedeného v odseku 1 (ďalej len „sporný poplatok“) sa určuje podľa *erga omnes* dovozného cla platného k 1. máju 2004 a že príjem z tohto poplatku je určený národnému rozpočtu každého nového členského štátu.

O prvom dôvode založenom na porušení článku 41 aktu o pristúpení a zásady proporcionality

— Tvrdenia účastníkov konania

85 Poľská republika pripúšťa, že Komisia môže pri výkone svojej právomoci v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky využiť širokú mieru voľnej úvahy, takže iba zjavne neprimeraná povaha opatrenia prijatého v tejto oblasti vo vzťahu k cieľu, ktorý príslušná inštitúcia sleduje, môže ovplyvniť zákonnosť takéhoto opatrenia. Pripomína však, že podľa zásady proporcionality nemôže činnosť inštitúcií Spoločenstva prekročiť to, čo je nevyhnuté na dosiahnutie stanoveného cieľa, a na dosiahnutie sledovaného cieľa má použiť najmenej donucovacie prostriedky.

86 Poľská republika však tvrdí, že clo, ktoré má zaplatiť držiteľ nadbytočných zásob predmetných výrobkov podľa článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003, sa rovná dovoznému clu *erga omnes* platnému k tomuto dňu, čiže výške, ktorá prekračuje rozdiel medzi clom Spoločenstva a poľským dovozným clom platným k 30. aprílu 2003. To je

zjavne neprimerané k sledovanému cieľu, ktorý podľa odôvodnenia č. 3 nariadenia č. 1972/2003 spočíva v predchádzaní špekulatívnym pohybom.

87 Existenciu tohto cieľa potvrdzuje aj skutočnosť, že prechodné opatrenia prijaté na základe článku 41 prvého odseku aktu o pristúpení mali zabrániť neoprávneným výhodám súvisiacim s rozdielom medzi dovoznými clami Spoločenstva a dovoznými clami nových členských štátov. Uvedený článok bol z tohto dôvodu takisto porušený.

88 Poľská republika teda pripúšťa, že skutočnosť, že v nových členských štátoch pred 30. aprílom 2003 existovalo na určité poľnohospodárske výrobky nižšie vnútroštátne dovozné clo než clo Spoločenstva, mohla podnecovať subjekty, aby do nových členských štátov doviezli tieto výrobky s cieľom uviesť ich na spoločný trh po pristúpení. Pripúšťa tiež, že Komisia môže prijať opatrenia s cieľom zamedziť alebo odstrániť vytváranie zásob poľnohospodárskych výrobkov. Jediným vhodným a primeraným opatrením na účely predchádzania tomuto riziku je však stanovenie poplatku, ktorého výška je určená podľa cla rovnajúceho sa rozdielu medzi dovoznými clami Spoločenstva a dovoznými clami nových členských štátov k 30. aprílu 2004.

89 Podľa Poľskej republiky podporuje jej tvrdenie judikatúra. V tejto súvislosti uvádza rozsudok Súdneho dvora z 15. januára 2002, Weidacher (C-179/00, Zb. s. I-501), ktorý sa týkal zákonnosti článku 4 ods. 3 nariadenia Komisie (ES) č. 3108/94 z 19. decembra 1994 o prechodných opatreniach, ktoré majú byť prijaté v súvislosti s pristúpením Rakúska, Fínska a Švédska, pokiaľ ide o obchod s poľnohospodárskymi výrobkami [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 328, s. 42). Toto ustanovenie stanovuje podobný poplatok ako poplatok v prejednávanej veci, vo výške rozdielu medzi clom uplatniteľným v Spoločenstve k 31. decembru 1994 a clom uplatniteľným v nových členských štátoch k tomuto dňu. Poľská republika zdôrazňuje, že Súdny dvor v tomto kontexte potvrdil, že prostredníctvom osobitných poplatkov za nadbytočné zásoby mala Komisia konkrétne za cieľ uľahčiť prechod nových členských štátov na spoločnú organizáciu trhov, pretože takéto poplatky mali jednak zabrániť vytváraniu zásob na špekulatívne účely a jednak zrušiť ekonomické výhody, ktoré by získali subjekty, ktoré skutočne vytvorili nadbytočné zásoby za nízku cenu (bod 22 rozsudku).

90 Postoj Súdneho dvora potvrdzuje názor, ktorý vyjadril generálny advokát Mischo, ktorý vo svojich návrhoch prednesených v súvislosti s rozsudkom Weidacher, už citovaným v bode 89 vyššie (Zb. s. I-505, I-524) vyhlásil, že predmetné poplatky nie sú v rozpore so zásadou proporcionality, pretože viedli len k odstráneniu neodôvodnenej výhody bez toho, aby tým trestali držiteľa zásob (bod 58 rozsudku).

91 V prejednávanej veci nemohli byť sporné poplatky zavedené s cieľom odradiť od „špekulatívnej výroby". V prvom rade sa myšlienka špekulácie neoddeliteľne spája s obchodom a nie výrobou, hlavne nie s poľnohospodárskou výrobou, ktorá má dlhý cyklus a závisí od množstva objektívnych faktorov. Navyše z dôvodu dlhého cyklu v poľnohospodárskej výrobe sa mohla každá prípadná špekulácia objaviť len vo výrobnej sezóne 2003 alebo v predchádzajúcich rokoch. Napokon, ak aj pripustíme existenciu špekulatívnej výroby a možnosť zabrániť jej v období od 11. novembra 2003 do 1. mája 2004, na splnenie sledovaného cieľa by stačilo zaviesť kompenzačné clá.

92 Komisia popiera tvrdenia Poľskej republiky.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

93 Týmto dôvodom uplatňuje Poľská republika v zásade dve tvrdenia. V prvom rade uvádza, že clo, ktoré má zaplatiť držiteľ nadbytočných zásob predmetných výrobkov uvedených do voľného obehu k 1. máju 2004 podľa článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003 prekračuje rozdiel medzi clom Spoločenstva a poľským dovozným clom platným k 30. aprílu 2003, čo je zjavne neprimerané k sledovanému cieľu, ktorý spočíva v predchádzaní špekulatívnym pohybom. Komisia z tohto dôvodu porušila zásadu proporcionality.

94 V druhom rade Poľská republika uplatňuje, že prechodné opatrenia prijaté na základe článku 41 prvého odseku aktu o pristúpení mali zabrániť neoprávneným výhodám súvisiacim s rozdielom medzi dovozným clom Spoločenstva a dovozným clom nových členských štátov a z tohto dôvodu bol porušený aj uvedený článok.

95 Najprv treba preskúmať druhý dôvod Poľskej republiky.

96 V tejto súvislosti je dôležité pripomenúť, že nariadenie č. 1972/2003 bolo prijaté najmä na základe článku 2 ods. 3 zmluvy o pristúpení a na základe článku 41 prvého odseku aktu o pristúpení.

97 Článok 2 ods. 3 zmluvy o pristúpení stanovuje:

„Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 2, sú orgány únie oprávnené prijať pred pristúpením opatrenia uvedené v [článku 41] aktu o pristúpení a v prílohách III až XIV k tomuto aktu… Tieto opatrenia nadobudnú platnosť a účinnosť iba za podmienky a ku dňu nadobudnutia platnosti [zmluvy o pristúpení].“

98 Článok 41 prvý odsek aktu o pristúpení stanovuje:

„Ak sú v nových členských štátoch na uľahčenie prechodu zo súčasného režimu na režim vyplývajúci z uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky podľa podmienok uvedených v [akte o pristúpení] potrebné prechodné opatrenia, prijme Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 42 odseku 2 nariadenia Rady (ES) č. 1260/2001 o spoločnej organizácii trhu v sektore cukru (Ú. v. ES L 178, s. 1; Mim. vyd.

03/033, s. 17) alebo v zodpovedajúcich článkoch ostatných nariadení o spoločnej organizácii poľnohospodárskych trhov alebo v súlade s postupmi výboru [komitológie — *neoficiálny preklad*], ako sú ustanovené v príslušných právnych predpisoch. Prechodné opatrenia uvedené v tomto článku môžu byť prijaté počas obdobia troch rokov nasledujúcich po dni pristúpenia a ich uplatňovanie bude obmedzené na toto obdobie…“

99 Je potrebné uviesť, že znenie článku 41 prvého odseku aktu o pristúpení je veľmi podobné zneniu článku 149 ods. 1 Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva a o úprave zmlúv o založení Európskej únie (Ú. v. ES C 41, s. 21), v znení zmien a doplnení. Po rozšírení Európskej únie v roku 1995 Súdny dvor rozhodoval o otázke, či poplatok za nadbytočné zásoby určitých poľnohospodárskych výrobkov, ktoré existovali v nových členských štátoch, mohli byť považované za opatrenie, ktoré má za cieľ uľahčiť prechod zo súčasného režimu v uvedených členských štátoch na režim vyplývajúci z uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky podľa uvedeného článku 149 ods. 1. Domnieval sa, že predmetné poplatky slúžili na uľahčenie takéhoto prechodu, pretože mali za cieľ jednak zabrániť vytváraniu zásob na špekulatívne účely a jednak zrušiť ekonomické výhody, ktoré by získali subjekty, ktoré skutočne vytvorili nadbytočné zásoby za nízku cenu (rozsudok Weidacher, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 22).

100 Okrem toho Súdny dvor zdôraznil, že poplatky za nadbytočné zásoby umožňovali v prejednávanej veci zmierniť záťaž súvisiacu s povinnosťou nových členských štátov odstrániť tieto zásoby na vlastné náklady, stanovenou v článku 145 ods. 2 Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva a o úprave zmlúv o založení Európskej únie, v znení zmien a doplnení (rozsudok Weidacher, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 23). Znenie tohto ustanovenia je veľmi podobné zneniu prílohy IV kapitoly 4 ods. 2 aktu o pristúpení.

101 Z toho analogicky vyplýva jednak, že tak predchádzanie vytváraniu zásob na špekulatívne účely, ako aj zrušenie ekonomických výhod, ktoré by získali subjekty, ktoré vytvorili nadbytočné zásoby za nízku cenu, odôvodňujú, aby Komisia prijala

opatrenie podľa článku 41 prvého odseku aktu o pristúpení, a jednak, že uloženie poplatku za nadbytočné zásoby treba považovať za opatrenie, ktoré má uľahčiť prechod nových členských štátov na spoločnú organizáciu trhov v rozsahu, v akom zmierňuje záťaž súvisiacu s povinnosťou nových členských štátov odstrániť tieto zásoby na vlastné náklady, ktorá je stanovená v prílohe IV kapitole 4 ods. 2 aktu o pristúpení.

102 Z tohto dôvodu treba dospieť k záveru, že článok 41 prvý odsek aktu o pristúpení umožňuje, aby Komisia uložila novým členským štátom povinnosť uložiť poplatky za nadbytočné zásoby predmetných výrobkov existujúce na ich území.

103 V tomto štádiu treba spresniť, že tvrdenie Poľskej republiky, podľa ktorého sporný poplatok porušuje uvedené ustanovenie, pretože toto ustanovenie umožňuje len predchádzať výhodám súvisiacim s rozdielom medzi dovoznými clami Spoločenstva a dovoznými clami nových členských štátov, je kritikou výšky sporného poplatku, a nie uloženia poplatku ako takého. Tento výklad potvrdzuje skutočnosť, že Poľská republika uplatňuje len nezákonnosť článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003, ktorý sa týka výšky sporného poplatku, a nie článku 4 ods. 1 a ods. 2 uvedeného nariadenia, ktoré sa týkajú samotného vytvorenia sporného poplatku a spôsobu výpočtu nadbytočných zásob. Takto vykladané tvrdenie Poľskej republiky, pokiaľ ide o článok 41 aktu o pristúpení, nie je samostatné a má sa považovať za časť jej prvého tvrdenia, podľa ktorého nie je sporný poplatok primeraný.

104 Pokiaľ ide o toto tvrdenie, treba pripomenúť, že zásada proporcionality je uznaná v ustálenej judikatúre ako súčasť všeobecných zásad práva Spoločenstva. Aby bolo možné určiť, či je ustanovenie práva Spoločenstva v súlade so zásadou proporcionality, treba overiť, či sú prostriedky, ktoré vytvára, spôsobilé uskutočniť sledovaný cieľ a nezachádzajú ďalej, než je na dosiahnutie tohto cieľa nevyhnutné (rozsudky Súdneho dvora z 18. marca 1987, Société pour l'exportation des sucres, 56/86, Zb. s. 1423, bod 28, a z 30. júna 1987, Roquette Frères, 47/86, Zb. s. 2889, bod 19).

105 Podľa tejto zásady podlieha zákonnosť opatrení, ktoré ukladajú subjektom finančné zaťaženia, podmienke, že tieto opatrenia sú primerané a potrebné na splnenie cieľov legitímne sledovaných predmetnou právnou úpravou, pričom platí, že v prípade možnosti výberu medzi viacerými vhodnými opatreniami treba zvoliť opatrenie najmenej donucujúce a dohliadať na to, aby uložené zaťaženie nebolo neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom (rozsudok Súdneho dvora z 26. júna 1990, Zardi, C-8/89, Zb. s. I-2515, bod 10).

106 Treba však spresniť, že pokiaľ Komisia vykonáva právomoci, ktoré jej v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky priznáva Rada, ako aj autori aktu o pristúpení, môže pri vykonávaní pravidiel, ktoré stanovili, využiť širokú mieru voľnej úvahy, takže iba zjavne neprimeraná povaha opatrenia prijatého v tejto oblasti vo vzťahu k cieľu, ktorý príslušná inštitúcia sleduje, môže ovplyvniť zákonnosť takéhoto opatrenia (pozri rozsudok Weidacher, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 26 a tam citovanú judikatúru).

107 Najprv treba uviesť, že samotná Poľská republika pripúšťa, že Komisia môže prijať opatrenia s cieľom predchádzať vytváraniu nadbytočných zásob poľnohospodárskych výrobkov. Uplatňuje však, že podľa zásady proporcionality majú byť tieto opatrenia nevyhnutné na predchádzanie špekulatívnym pohybom súvisiacim s rozšírením Európskej únie 1. mája 2004 a domnieva sa, že z tohto dôvodu stačilo zaviesť poplatok, ktorého výška by bola určená podľa rozdielu medzi dovoznými clami Spoločenstva a poľskými dovoznými clami.

108 Poľská republika sa na podporu svojho tvrdenia odvoláva na rozsudok Weidacher, už citovaný v bode 89 vyššie. Tento rozsudok potvrdil názor, ktorý generálny advokát Mischo predniesol vo svojich návrhoch v súvislosti s uvedeným rozsudkom, už citovaným v bode 90 vyššie, podľa ktorého predmetné poplatky neboli v rozpore so zásadou proporcionality, pretože viedli len k odstráneniu neodôvodnenej výhody bez toho, aby tým trestali držiteľa zásob.

109 Treba zdôrazniť, že na rozdiel od toho, čo je stanovené v prípade sporného poplatku, výška predmetného poplatku vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok Weidacher, už citovaný v bode 89 vyššie, bola určená podľa rozdielu medzi dovoznými clami Spoločenstva a dovoznými clami platnými vo vtedajších nových členských štátoch. Generálny advokát Mischo sa preto mohol domnievať, že tento poplatok slúžil na to, aby subjekty z uvedených štátov stratili akýkoľvek záujem špekulovať v súvislosti s rozšírením Európskej únie v roku 1995 a nakúpiť pred týmto dátumom poľnohospodárske výrobky podliehajúce dovoznému clu, ktoré bolo nižšie ako clo Spoločenstva, aby potom tieto výrobky v rámci rozšíreného Spoločenstva predali.

110 Vyššie uvedené však nerieši otázku, či aj vyšší poplatok možno považovať za primeraný sledovanému cieľu.

111 V tejto súvislosti je dôležité uviesť, že v rozpore s tým, čo uvádza Poľská republika, sa Komisia prostredníctvom sporného poplatku nesnažila len predchádzať vytváraniu zásob predmetných výrobkov na špekulatívne obchodné účely, ale jednoducho predchádzať vytváraniu nadbytočných zásob, teda zásob, ktoré nie sú súčasťou bežných zásob nachádzajúcich sa v nových členských štátoch. To jasne vyplýva z odôvodnenia č. 3 nariadenia č. 1972/2003. Toto odôvodnenie uvádza, že hoci sa vychýlenia obchodu, v dôsledku ktorých dochádza k narušeniu organizovania trhu, často týkajú výrobkov umelo presunutých s ohľadom na rozšírenie, nadbytočné zásoby, ktorým sa nariadenie č. 1972/2003 snaží zabrániť, môžu byť tiež výsledkom národnej produkcie.

112 Treba tiež uviesť, že prístup Komisie je v súlade s koncepciou autorov aktu o pristúpení, podľa ktorej nadbytočné zásoby treba odstrániť na náklady nových členských štátov. Z prílohy IV kapitoly 4 ods. 1 a 2 aktu o pristúpení totiž jasne vyplýva, že existencia nadbytočných zásob vyplývajúca z národnej produkcie v nových členských štátov predstavuje prvok, ktorý narúša spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov. Autori aktu o pristúpení vôbec neobmedzili uvedenú povinnosť len na zásoby vyplývajúce z obchodu.

113 S ohľadom na uvedené treba analyzovať, či Poľská republika úspešne preukázala, že určenie výšky sporného poplatku podľa dovozného cla platného *erga omnes* k 1. máju 2004 zjavne prekračuje to, čo je nevyhnutné na predchádzanie vytváraniu nadbytočných zásob bez ohľadu na ich pôvod.

114 V tejto súvislosti Poľská republika v prvom rade uplatňuje, že poplatok, ktorého výška by bola určená podľa cla rovnajúceho sa rozdielu medzi poľskými dovoznými clami a dovoznými clami Spoločenstva k 30. aprílu 2004, by postačoval na predchádzanie vytváraniu nadbytočných zásob. Ak je takýto poplatok potrebný na predchádzanie vytváraniu nadbytočných zásob z dovozu, nie je vôbec zjavné, že by postačoval na predchádzanie vytváraniu nadbytočných zásob z národnej produkcie.

115 Ak podliehal dovoz predmetných výrobkov pred 1. májom 2004 poľskému dovoznému clu, ktoré sa rovnalo alebo bolo dokonca vyššie ako dovozné clo Spoločenstva, alebo ak bol rozdiel medzi ich cenou v Poľsku a ich cenou v Spoločenstve taký, že nemohol byť kompenzovaný clom vo výške rozdielu medzi dovoznými clami Spoločenstva a poľskými dovoznými clami, určenie výšky sporného poplatku podľa cla rovnajúceho sa tomuto rozdielu by nemalo nijaký odstrašujúci účinok, pokiaľ ide o vytváranie nadbytočných zásob z národnej produkcie, čo uznala aj samotná Poľská republika na pojednávaní. Takéto zásoby mohli byť vytvorené subjektmi usadenými v nových členských štátoch s ohľadom na rozšírenie Európskej únie k 1. máju 2004, najmä ak pred týmto dátumom boli ceny predmetných výrobkov vyššie v Spoločenstve ako v Poľsku alebo ak ich výroba podliehala obmedzeniam stanoveným v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky stanovujúcim celkovú produkciu.

116 Tieto nadbytočné zásoby vyplývajúce z národnej produkcie, ktoré nepodliehali žiadnemu poplatku, mohli od 1. mája 2004 narušiť trh Spoločenstva. Poľská republika bola navyše povinná odstrániť predmetné zásoby podľa kapitoly 4 prílohy IV aktu o pristúpení a z tohto dôvodu by situácia poľských subjektov v prípade neexistencie

sporného poplatku za nadbytočné zásoby predmetných výrobkov nebola nevyhnutne lepšia, zatiaľ čo Poľská republika by stratila príjem z uvedeného poplatku a musela financovať ich odstránenie.

117 V druhom rade Poľská republika, pokiaľ ide o predmetné výrobky, tvrdí, že nie je možné vytvárať nadbytočné zásoby z národnej produkcie, pretože ich výrobný cyklus je dlhý a počas šiestich mesiacov od prijatia nariadenia č. 1972/2003 do pristúpenia nebolo možné vyrobiť väčšie množstvo výrobkov na vytvorenie nadbytočných zásob.

118 Bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa k dôvodnosti tohto posledného tvrdenia, treba však zdôrazniť, že Poľská republika neuviedla, že nadbytočné zásoby by nemohli byť vytvorené pred prijatím nariadenia č. 735/2004. Pokiaľ teda ide o poľnohospodárske výrobky, ktorých cena bola v nových členských štátoch nižšia než cena v Spoločenstve, mali subjekty usadené v uvedených štátoch od okamihu, od ktorého považovali za pravdepodobné, že k rozšíreniu dôjde 1. mája 2004, čo mohlo nastať už v priebehu poľnohospodárskeho roku, ktorý predchádzal rozšíreniu alebo aj predtým, jasný záujem obmedziť predaj týchto výrobkov v ich štátoch pôvodu s cieľom vytvoriť zásoby, ktoré potom budú môcť predať na rozšírenom trhu Spoločenstva.

119 Uvedené subjekty mali tiež úmysel orientovať svoju výrobu na výrobky, ktorých cenový rozdiel bol najvyšší, ako aj na tie, ktoré mohli byť čo najľahšie uskladnené, na úkor predmetných výrobkov, ktorých ceny v Spoločenstve a vnútroštátne ceny boli skoro rovnaké. Tento postup uvedený ako posledný mohol tiež vyvolať z dôvodu využiteľnej výrobnej kapacity pred pristúpením abnormálne množstvo zásob predmetných výrobkov.

120 Napokon treba zdôrazniť, že článok 4 ods. 2 nariadenia č. 1972/2003 necháva novým členským štátom určitú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o určenie, či zásoby predmetných výrobkov umiestnené na ich území sú výsledkom činnosti odôvodnenej

normálnym správaním na trhu, čo im umožňuje nekvalifikovať ich v tomto prípade ako „nadbytočné zásoby“. To umožňuje obmedziť poplatky uložené držiteľom týchto zásob len na prípady, keď ich vytváranie vyvoláva riziko narušenia trhov, a posiľňuje primeraný charakter opatrenia stanoveného v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003 vo vzťahu k sledovanému cieľu.

121 Na záver treba konštatovať, že Poľská republika nepreukázala zjavne nevhodný alebo neprimeraný charakter určenia výšky sporného poplatku podľa dovozného cla *erga omnes* platného k 1. máju 2004 vo vzťahu k sledovanému cieľu. Preto treba tento dôvod zamietnuť.

O druhom dôvode založenom na porušení zásady zákazu diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti

— Tvrdenia účastníkov konania

122 Poľská republika zdôrazňuje, že počas rozšírenia Európskej únie v roku 1995 sa s ňou zaobchádzalo inak ako s vtedajšími novými členskými štátmi. Uvádza, že na rozdiel od prechodných opatrení prijatých v tom čase prekračuje výška sporného poplatku uplatneného na držiteľov nadbytočných zásob predmetných výrobkov vo voľnom obehu k 1. máju 2004 výšku rozdielu medzi clami Spoločenstva a poľskými clami k 30. aprílu 2004. Preto sa domnieva, že opatrenie stanovené v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003 bolo prijaté v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie.

123 Poľská republika sa domnieva, že uloženie cla určeného na odstránenie neodôvodnených výhod, ktoré pre subjekty z nových členských štátov mohli vyplývať z držby nadbytočných zásob, a umiestnenie týchto subjektov do rovnakej situácie, v akej sa nachádzali subjekty usadené v Spoločenstve pred 1. májom 2004, odôvodňovalo rozdielne zaobchádzanie s týmito dvoma typmi subjektov. Takáto situácia by korešpondovala so situáciou v rozsudku Weidacher, už citovanom v bode 89 vyššie. Naopak, sporný poplatok umiestnil poľské subjekty do nepriaznivejšej situácie, než bola situácia subjektov usadených v Spoločenstve pred 1. májom 2004 bez toho, aby to bolo odôvodnené.

124 Podľa Poľskej republiky nemôže Komisia odôvodňovať takúto diskrimináciu faktormi ako veľkosť relevantných trhov, rozdiel cien predmetných výrobkov na týchto trhoch alebo výška vývozných náhrad, pretože ak by Komisia skutočne zohľadnila tieto faktory pri stanovení výšky sporného poplatku, tento poplatok by sa v jednotlivých nových členských štátoch líšil. Pritom na rozdiel od prechodných opatrení prijatých pri rozšírení v roku 1995 je výška sporného poplatku rovnaká pre všetky subjekty z nových členských štátov.

125 Napokon, podľa Poľskej republiky nie je relevantné, že článok 4 ods. 2 nariadenia č. 1972/2003 necháva novým členským štátom veľkú slobodu, pokiaľ ide o určenie, či zásoby vyplývali z činnosti odôvodnenej normálnym správaním na trhu alebo tiež zo špekulatívnych činností, pretože tento dôvod sa týka výšky sporného poplatku, ktorý sa vzťahuje na držiteľov nadbytočných zásob.

126 Komisia tieto tvrdenia spochybňuje.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

127 V rámci tohto dôvodu Poľská republika po prvé uvádza, že rozdiel v zaobchádzaní s poľskými subjektmi a so subjektmi usadenými v Spoločenstve pred 1. májom 2004 predstavuje diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti.

128 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zásada zákazu diskriminácie medzi výrobcami alebo spotrebiteľmi Spoločenstva zakotvená v oblasti spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov v článku 34 ods. 2 druhom pododseku ES vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali odlišne a aby sa odlišné situácie neposudzovali rovnako okrem prípadov, ak je takéto posudzovanie objektívne odôvodnené. Opatrenia prijaté v rámci spoločnej organizácie trhov sa môžu podľa oblastí a ostatných podmienok výroby a spotreby líšiť len na základe objektívnych kritérií, ktoré zaručujú primerané rozdelenie výhod a nevýhod medzi dotknuté osoby bez toho, aby robili rozdiel medzi územiami členských štátov (rozsudok Súdneho dvora z 20. septembra 1988, Španielsko/Rada, 203/86, Zb. s. 4563, bod 25).

129 Situácia v poľnohospodárstve v nových členských štátoch sa radikálne líšila od situácie existujúcej v starých členských štátoch (rozsudok Poľsko/Rada, už citovaný v bode 9 vyššie, bod 87). V podstate sa na tieto dve kategórie subjektov vzťahovali pred rozšírením Európskej únie v roku 2004 rozdielne normy, kvóty a mechanizmy podpory. Navyše, zatiaľ čo inštitúcie Spoločenstva mohli zabrániť vytváraniu nadbytočných zásob v rámci Spoločenstva prostredníctvom opatrení týkajúcich sa spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov, nemohli zabrániť vytváraniu nadbytočných zásob na území budúcich členských štátov. Preto príloha IV kapitola 4 ods. 1 až 4 aktu o pristúpení ukladá novým členským štátom povinnosť odstrániť na vlastné náklady svoje nadbytočné zásoby bez toho, aby tú istú povinnosť ukladala starým členským štátom, čo Poľská republika akceptovala, keď uvedený akt podpísala.

130 Preto treba konštatovať, že situáciu poľských subjektov nemožno považovať za porovnateľnú so situáciou subjektov usadených v Spoločenstve pred 1. májom 2004.

131 Po druhé Poľská republika upozorňuje na rozdielne zaobchádzanie, ktorému bola vystavená, v porovnaní so štátmi, ktoré pristúpili k Európskej únii v roku 1995.

132 V tejto situácii stačí uviesť, že prechodné opatrenia, ktoré sa majú prijať v oblasti poľnohospodárstva pri každom rozšírení Európskej únie, treba prispôsobiť konkrétnym rizikám narušenia poľnohospodárskych trhov, ktoré môže toto rozšírenie priniesť. Preto nie sú inštitúcie povinné uplatniť rovnaké prechodné opatrenia v rámci dvoch po sebe nasledujúcich rozšírení.

133 Komisia mohla osobitne medzi rozdielmi, ktoré existovali pri rozšírení Európskej únie v roku 1995 a roku 2004, zohľadniť skutočnosť, že cieľ, ktorý spočíval v zabránení narušenia trhu Spoločenstva z dôvodu nahromadenia nadbytočných zásob, bol ťažšie dosiahnuteľný v roku 2004 vzhľadom na veľkosť trhov nových členských štátov v roku 2004 a ich veľmi vysokú výrobnú kapacitu, čo Komisia uviedla vo svojich vyjadreniach bez toho, aby Poľská republika túto skutočnosť spochybnila. Cenové rozdiely medzi Spoločenstvom a novými členskými štátmi boli navyše tiež vyššie. Spojenie oboch prvkov viedlo k podstatne významnejšiemu riziku destabilizácie poľnohospodárskych trhov a z tohto dôvodu odôvodňovalo prísnejšie prechodné opatrenia.

134 V tejto súvislosti Poľská republika tvrdí, že ak by Komisia skutočne zohľadnila tieto faktory pri stanovení výšky sporného poplatku, tento poplatok by sa mal líšiť v závislosti od každého nového členského štátu. Je však zrejmé, že určité zohľadnenie okolností každého nového členského štátu sa uskutočnilo pri určení výrobkov podliehajúcich spornému poplatku, pretože podľa článku 4 ods. 5 nariadenia č. 1972/2003 je uvedený zoznam odlišný pre každý nový členský štát, čo robí tvrdenie Poľskej republiky neplatným.

135 Preto treba dospieť k záveru, že Poľská republika nepreukázala existenciu porušenia zásady zákazu diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti. Uvedený dôvod preto treba zamietnuť.

136 S ohľadom na uvedené treba návrh na zrušenie nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom uplatňuje na sedem kategórií poľských poľnohospodárskych výrobkov opatrenia uvedené v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003, zamietnuť.

O tretej časti žaloby týkajúcej sa návrhu na zrušenie nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom dopĺňa sedem výrobkov na zoznam výrobkov v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke nariadenia č. 1972/2003

Tvrdenia účastníkov konania

137 Poľská republika najprv tvrdí, že základným cieľom prechodných opatrení, ktoré možno prijať na základe článku 41 aktu o pristúpení, je predchádzať nahromadeniu nadbytočných zásob v nových členských štátoch, ako aj narušeniam, ktoré toto nahromadenie môže na rôznych poľnohospodárskych trhoch spôsobiť. Tieto prechodné opatrenia by teda mali uvedeným štátom uľahčiť splnenie ich povinnosti odstrániť tieto nadbytočné zásoby, čo je stanovené v prílohe IV kapitole 4 aktu o pristúpení.

138 Podľa Poľskej republika sa však táto povinnosť odstrániť nadbytočné zásoby vzťahuje len na výrobky, ktorých množstvo prekračuje na vnútroštátnej úrovni množstvo, ktoré možno považovať za obvyklý prenos zásob. Z toho vyplýva, že pokiaľ je potrebné určiť zásoby predmetných výrobkov držaných jednotlivými subjektmi, aby bolo možné konštatovať existenciu nadbytočných zásob v nových členských štátoch, táto otázka by sa mala riešiť na národnej úrovni v deň pristúpenia. Preto ak zásoby určitého výrobku na národnej úrovni neprekračujú obvyklú hodnotu, povinnosť odstrániť ich, ako aj uloženie poplatku ich držiteľom, sa vzhľadom na neexistenciu hrozby narušenia

obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami z dôvodu pristúpenia stávajú bezpredmetnými, pretože držba veľkého množstva predmetných výrobkov jedným subjektom by bola kompenzovaná neexistenciou tých istých výrobkov u iných subjektov.

139 Poľská republika uvádza, že k 1. máju 2004 nebola na národnej úrovni konštatovaná existencia nadbytočných zásob výrobkov uvedených na zozname výrobkov v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke nariadenia č. 1972/2003, vrátane predmetných výrobkov, ktoré boli doplnené nariadením č. 735/2004. Na zozname boli uvedené tiež výrobky, v prípade ktorých bola poľská výroba nižšia než obvyklá výroba. Preto sa Poľská republika domnieva, že Komisia tým, že prijala článok 4 ods. 5 ôsmu zarážku nariadenia č. 1972/2003, prekročila právomoc, ktorú jej priznáva článok 41 ods. 1 aktu o pristúpení, a zaviedla neprimerané opatrenie vo vzťahu k sledovanému cieľu, ktorým je zabrániť vytváraniu nadbytočných zásob výrobkov na špekulatívne účely.

140 Poľská republika tiež uvádza, že cieľom sporného opatrenia mohlo byť zabránenie tomu, aby hospodársky subjekt usadený v Poľsku získal neprimeranú výhodu vo vzťahu k subjektom usadeným v Spoločenstve pred 1. májom 2004, za predpokladu, že by neexistovalo riziko narušenia obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami v prípade neexistencie nadbytočných zásob v nových členských štátoch na úrovni uvedených krajín. Táto možnosť však nebola uvedená v preambule nariadenia č. 1972/2003 a článok 41 aktu o pristúpení ju nepovoľoval. Okrem toho nebráni tomu, aby bolo toto opatrenie neprimerané v rozsahu, v akom sa neobmedzuje na odstránenie neprimeraných výhod súvisiacich s existenciou odlišných dovozných ciel Spoločenstva a ciel nových členských štátov, z ktorých majú prospech poľské subjekty, ktoré držia nadbytočné zásoby týchto výrobkov, ale tieto subjekty uložením sporného poplatku trestá.

141 Poľská republika napokon uvádza, že hlavný dôvod vytvárania zásob poľnohospodárskych výrobkov na špekulatívne účely spočíva v ich dovoze v súvislosti s rozdielom medzi dovoznými clami Spoločenstva a platnými vnútroštátnymi clami v nových

členských štátoch. Doplnenie výrobkov na zoznam výrobkov v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke nariadenia č. 1972/2003 však znamená uloženie dovozného cla *erga omnes* platného k 1. máju 2004 ich držiteľom, zatiaľ čo niektoré z týchto výrobkov už podliehali dovozným clám v Poľsku, ktoré platili k 30. aprílu 2004 a ktoré neboli nižšie než platné dovozné clá Spoločenstva k tomuto dátumu.

142 Komisia spochybňuje tvrdenia Poľskej republiky.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

143 Poľská republika spochybňuje zákonnosť zmeny zoznamu výrobkov v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke nariadenia č. 1972/2003, pričom sa opiera o viacero tvrdení, ktoré treba analyzovať postupne.

144 V prvom rade Poľská republika tvrdí, že základným cieľom prechodných opatrení, ktoré možno prijať na základe článku 41 aktu o pristúpení, je predchádzať nahromadeniu nadbytočných zásob, ktorých existencia by sa mala určiť na národnej úrovni, takže ak v členskom štáte zásoby výrobku na národnej úrovni neprekročia obvyklú hodnotu, subjekty, ktoré individuálne vytvorili zásoby vo väčšom množstve v porovnaní s obvyklou výškou, nie sú povinné ich odstrániť, vzhľadom na neexistenciu hrozby narušenia obchodu. V tomto kontexte bolo doplnenie predmetných výrobkov na zoznam výrobkov v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke nariadenia č. 1972/2003 nezákonné, pretože sa týka výrobkov, v prípade ktorých nebola existencia nadbytočných zásob konštatovaná na národnej úrovni a tiež určitých výrobkov, v prípade ktorých bola poľská výroba v roku 2003 nižšia než obvyklá výroba.

145 Súd prvého stupňa sa domnieva, že tvrdenie Poľskej republiky je založené na nesprávnom výklade prílohy IV kapitoly 4 aktu o pristúpení a treba ho zamietnuť.

146 Znenie odseku 2 tejto kapitoly, podľa ktorého všetky zásoby výrobkov, verejné, ako aj súkromné, ktoré sú ku dňu pristúpenia vo voľnom obehu na území nového členského štátu a presahujú množstvo, ktoré možno považovať za obvyklý prenos zásob, sa musia na náklady nových členských štátov odstrániť, ukladá rovnakú povinnosť odstrániť nadbytočné zásoby bez ohľadu na to, či sú určené pre každý samostatný subjekt alebo pre všetky subjekty na národnej úrovni.

147 Okrem toho tak predchádzanie vytváraniu zásob na špekulatívne účely, ako aj odstránenie ekonomických výhod subjektov, ktoré vytvorili nadbytočné zásoby za nízke ceny, môžu odôvodňovať prijatie opatrenia podľa článku 41 aktu o pristúpení Komisiou (pozri bod 101 vyššie). Z toho vyplýva, že medzi prechodnými opatreniami, ktoré môže Komisia prijať podľa tohto ustanovenia, sa nachádzajú opatrenia, ktoré majú zabrániť tomu, aby jednotlivé subjekty usadené v nových členských štátoch vytvárali pred 1. májom 2004 nadbytočné zásoby predmetných výrobkov s cieľom predať ich po tomto dátume za vyššie ceny.

148 Tiež treba zdôrazniť, že v rozsudku Weidacher, bod 89 vyššie, dospel Súdny dvor k záveru, že predmetný poplatok za nadbytočné zásoby je primeraný a v súlade s cieľmi stanovenými v akte o pristúpení. Tento poplatok bol vyberaný od jednotlivých subjektov pochádzajúcich z vtedajších nových členských štátov podľa nadbytočných zásob, ktorými disponovali, bez toho, aby bola určená výška zásob na národnej úrovni uvedeného štátu.

149 Okrem toho treba uviesť, že nariadenie č. 1972/2003 malo konkrétne za cieľ, ako bolo zdôraznené v bode 111 vyššie, predchádzať vytváraniu nadbytočných zásob. Preto Komisia uviedla, pričom Poľská republika tento bod nespochybnila, že zohľadnila

štatistické údaje poskytnuté samotnou Poľskou republikou s cieľom určiť kategórie výrobkov, z ktorých by sa mohli vytvárať zásoby na špekulatívne účely. V tomto kontexte nemožno Komisii vytýkať, že v prípade niektorých predmetných výrobkov sa k 1. máju 2004 nekonštatovala existencia nadbytočných zásob na národnej úrovni. Táto skutočnosť môže súvisieť s odstrašujúcim účinkom samotného nariadenia.

150 Napokon treba uviesť, že podmienenie uloženia poplatku za nadbytočné zásoby predmetných výrobkov držaných jednotlivými subjektmi skutočnosťou, že bola konštatovaná existencia takýchto zásob na národnej úrovni, by viedlo k tomu, že dôsledky vytvárania nadbytočných zásoby by neboli ani primerané, ani predpovedateľné, pokiaľ ide o subjekty usadené v nových členských štátoch.

151 Takáto situácia by vlastne mohla podnecovať určité subjekty usadené v nových členských štátoch k tomu, aby vytvárali nadbytočné zásoby predmetných výrobkov pred 1. májom 2004 s cieľom predať ich po tomto dátume na trhu Spoločenstva v nádeji, že zásoby na národnej úrovni neprekročia svoje obvyklé množstvo. Za tohto predpokladu by sa tieto subjekty nachádzali k 1. máju 2004 vo výhodnejšej situácii než ostatné subjekty usadené v rovnakom členskom štáte, ktoré nevytvorili nadbytočné zásoby predmetných výrobkov na špekulatívne účely, a tým prispeli k uskutočneniu cieľov nariadenia č. 1972/2003, ako aj cieľov prílohy IV kapitoly 4 aktu o pristúpení, čo nemožno pripustiť.

152 Okrem toho, ak by bolo nevyhnutné konštatovať existenciu nadbytočných zásob predmetných výrobkov na národnej úrovni k 1. máju 2004, subjekty usadené v nových členských štátoch, ktoré vytvorili dodatočné zásoby uvedených produktov, nemohli pred týmto dátumom vedieť, či sa na ne vzťahuje sporný poplatok, ktorého výška by sa mohla ukázať značná. To by vnášalo prvok neistoty nielen do ich hospodárskeho plánovania, ale tiež na všetky trhy predmetných výrobkov, pretože by sa ceny týchto výrobkov mohli významne meniť vzhľadom na to, že na časť výroby by sa prípadne vzťahoval sporný poplatok a na časť by sa nevzťahoval.

153 V druhom rade Poľská republika tvrdí, že uloženie sporného poplatku za výrobky uvedené v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke nariadenia č. 1972/2003 je neprimerané, pretože sa neobmedzuje len na odstránenie neodôvodnených výhod súvisiacich s existenciou odlišných dovozných ciel Spoločenstva a dovozných ciel nových členských štátov, z ktorých majú prospech poľské subjekty, ktoré držia nadbytočné zásoby týchto výrobkov, ale tieto subjekty trestá tým, že im ukladá sporný poplatok.

154 Na účely zamietnutia tohto tvrdenia stačí pripomenúť, že odstránenie týchto výhod nie je jediným legitímnym cieľom opatrení stanovených nariadením č. 1972/2003. Ďalším legitímnym cieľom je predchádzanie vytváraniu nadbytočných zásob a vytváraniu zásob za nízke ceny subjektmi z nových členských štátov s cieľom predať ich po rozšírení za vyššie ceny.

155 Okrem toho v rozsahu, v akom sa tvrdenie Poľskej republiky v podstate odvoláva na porušenie zásady zákazu diskriminácie, je potrebné odkázať na body 127 až 136 tohto rozsudku.

156 Po tretie Poľská republika uvádza, že hlavný dôvod vytvárania zásob poľnohospodárskych výrobkov na špekulatívne účely spočíva v ich dovoze v súvislosti s rozdielom medzi clami Spoločenstva pätnástky a clami nových členských štátov, a v tomto ohľade uvádza, že podľa článku 4 ods. 5 ôsmej zarážky nariadenia č. 1972/2003, v znení zmien a doplnení, sa na určité výrobky vzťahoval sporný poplatok, zatiaľ čo poľské dovozné clá platné k 30. aprílu 2004 neboli nižšie než dovozné clá Spoločenstva.

157 Toto tvrdenie nemožno prijať.

158 Je potrebné zdôrazniť, že Poľská republika neuviedla nijaký dôvod, na základe ktorého by bolo možné dospieť k záveru, že hlavný dôvod špekulatívneho vytvárania zásob poľnohospodárskych výrobkov spočíva v ich dovoze v súvislosti s rozdielom medzi clami Spoločenstva pätnástky a clami nových členských štátov.

159 V každom prípade, ak by aj bolo toto tvrdenie správne, stále platí, že medzi cieľmi, ktoré sledujú opatrenia stanovené v nariadení č. 1972/2003, sa nenachádza len predchádzanie vytváraniu zásob na špekulatívne účely, ktoré súvisí buď s rozdielom medzi dovoznými clami uplatniteľnými na ten istý výrobok v Spoločenstve a v nových členských štátoch alebo s existenciou kvót na dovoz oslobodený od cla v týchto štátoch, ale tiež predchádzanie vytváraniu nadbytočných zásob pochádzajúcich z národnej produkcie (pozri body 11 až 116 vyššie). K úplnému uskutočneniu tohto posledného cieľa, ktorý vyplýva priamo z prílohy IV kapitoly 4 aktu o pristúpení, by nedošlo, pokiaľ by sa článok 4 ods. 5 ôsma zarážka nariadenia č. 1972/2003 obmedzil len na uloženie sporného poplatku iba za výrobky, v prípade ktorých sú poľské dovozné clá nižšie ako dovozné clá Spoločenstva, ako to bolo pripomenuté v bodoch 114 a 115 vyššie.

160 S ohľadom na uvedené úvahy treba uvedený dôvod zamietnuť.

O prvej časti žaloby týkajúcej sa návrhu na zrušenie nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom uplatňuje na sedem doplnených výrobkov opatrenia uvedené v článku 3 nariadenia č. 1972/2003

161 Je potrebné uviesť, že príloha IV kapitola 5 aktu o pristúpení stanovuje:

„… Nariadenia… č. 2913/92 a (EHS) č. 2454/93 sa vzťahujú na nové členské štáty pri súčasnom uplatnení týchto osobitných ustanovení:

1. Bez ohľadu na článok 20 nariadenia… č. 2913/92 je tovar, ktorý je ku dňu pristúpenia v dočasnom uskladnení alebo v niektorom z colne schválených určení alebo colných režimov uvedených v článku 4 ods. 15 písm. b) a ods. 16 písm. b) až g) nariadenia v rozšírenom spoločenstve alebo ktorý sa po vybavení vývozných formálnych náležitostí prepravuje v rámci rozšíreného spoločenstva, pri prepustení do colného režimu voľný obeh oslobodený od cla a iných colných opatrení, ak je predložený jeden z týchto dokladov…“

162 Je potrebné pripomenúť, že článok 3 nariadenia č. 1972/2003 sa uplatňuje na základe výnimky z uvedeného ustanovenia, ako aj z článkov 20 a 214 nariadenia č. 2913/92.

163 Podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 1972/2003 výrobky uvedené v článku 4 ods. 5, ktoré do 1. mája 2004 boli vo voľnom obehu v Spoločenstve pätnástky alebo v novom členskom štáte a dňa 1. mája 2004 sú dočasne uskladnené alebo v rámci jedného z colne schválených určení alebo režimov uvedených v článku 4 ods. 15 písm. b) a ods. 16 písm. b) až g) nariadenia (EHS) č. 2913/92 v rozšírenom Spoločenstve, alebo ktoré sú v štádiu prepravy po vybavení vývozných formalít v rámci rozšíreného Spoločenstva, podliehajú dovoznému clu *erga omnes* uplatňovanému v deň prepustenia do voľného obehu. Uvedené sa neuplatňuje na výrobky vyvážané zo Spoločenstva pätnástky, ak dovozca predloží dôkaz, že v krajine vývozu nežiadal na výrobky žiadnu vývoznú náhradu.

164 Okrem toho podľa odseku 3 predmetného článku sa na výrobky uvedené v článku 4 ods. 5 dovážané z tretích krajín, ktoré 1. mája 2004 podliehajú v novom členskom štáte aktívnemu zošľachťovaciemu styku uvedenému v článku 4 ods. 16 písm. d) alebo dočasnému dovozu uvedenému v článku 4 ods. 16 písm. f) nariadenia (EHS) č. 2913/92 a ktoré boli prepustené do voľného obehu v uvedený deň alebo po uvedenom dni, ukladá dovozné clo uplatňované v deň prepustenia do režimu voľného obehu na výrobky pochádzajúce z tretích krajín.

165 Treba zdôrazniť jednak, že colne schválené určenie uvedené v článku 4 ods. 15 písm. b) nariadenia č. 2913/92 je umiestnenie tovaru do slobodného pásma alebo slobodného skladu a jednak, že colné režimy uvedené v článku 4 ods. 16 písm. b) až g) nariadenia č. 2913/92 sú v tomto poradí tranzit, colné uskladňovanie, aktívny zošľachťovací styk, prepracovanie pod colným dohľadom, dočasné použitie a pasívny zošľachťovací styk.

166 Podľa článku 166 písm. a) nariadenia č. 2913/92 sú slobodné pásma a slobodné sklady časti colného územia spoločenstva alebo objekty umiestnené na tomto území a oddelené od zvyšnej časti tohto územia, v ktorých sa s cieľom uplatňovania dovozného cla a obchodno-politických opatrení týkajúcich sa dovozu považuje tovar, ktorý nie je tovarom Spoločenstva, za tovar nenachádzajúci sa na colnom území Spoločenstva, pokiaľ nebol prepustený do volného obehu alebo prepustený do iného colného režimu alebo použitý, či spotrebovaný za podmienok iných ako ustanovených v colných predpisoch.

167 Podľa článku 91 nariadenia č. 2913/92 režim vonkajší tranzit umožňuje prepravu medzi dvoma miestami v rámci colného územia Spoločenstva:

„a) tovaru, ktorý nie je tovarom spoločenstva bez toho, aby tovar podliehal dovoznému clu alebo iným platbám alebo obchodno-politickým opatreniam;

b) tovaru spoločenstva, ktorý podlieha opatreniu spoločenstva zahrňujúcemu vývoz tohto tovaru do tretích krajín a vo vzťahu ku ktorému sa uskutočnili zodpovedajúce colné formality pre režim vývoz.“

168 Podľa článku 98 nariadenia č. 2919/92 režim colné uskladňovanie umožňuje uskladňovať v colnom sklade jednak tovar, ktorý nie je tovarom Spoločenstva, bez toho, aby tento tovar podliehal dovoznému clu alebo obchodno-politickým opatreniam, a jednak tovar Spoločenstva, pre ktorý ustanovujú zvláštne predpisy Spoločenstva, že v dôsledku jeho umiestnenia v colnom sklade sa naň vzťahujú opatrenia obvykle uplatňované pri vývoze takéhoto tovaru.

169 Podľa článku 114 písm. a) rovnakého nariadenia režim aktívny zošľachťovací styk umožňuje, aby na účely jednej alebo niekoľkých spracovateľských operácií na colnom území Spoločenstva bol použitý tovar, ktorý nie je tovarom Spoločenstva a ktorý má byť spätne vyvezený z colného územia Spoločenstva vo forme zošľachtených výrobkov bez toho, aby podliehal dovoznému clu alebo obchodno-politickým opatreniam.

170 Podľa článku 130 nariadenia č. 2913/92 režim prepracovanie pod colným dohľadom umožňuje podrobiť tovar, ktorý nie je tovarom Spoločenstva, na colnom území Spoločenstva takým operáciám, aké zmenia jeho vlastnosti alebo stav bez toho, aby podliehal dovoznému clu alebo obchodno-politickým opatreniam, a umožňuje prepustiť do volného obehu výrobky, ktoré vznikli pri týchto operáciách s uplatnením pre ne platného dovozného cla.

171 Podľa článku 137 nariadenia č. 2913/92 režim dočasné použitie umožňuje, aby tovar, ktorý nie je tovarom Spoločenstva a ktorý má byť spätne vyvezený v nezmenenom stave, s výnimkou bežne zníženej hodnoty spôsobenej jeho obvyklým použitím, bol na colnom území Spoločenstva používaný s úplným alebo čiastočným oslobodením od dovozného cla a bez toho, aby bol predmetom obchodno-politických opatrení.

172 Podľa článku 145 ods. 1 nariadenia č. 2913/92 umožňuje režim pasívny zošľachťovací styk, aby bol tovar Spoločenstva dočasne vyvezený z colného územia Spoločenstva

s cieľom jeho podrobenia spracovateľským operáciám a aby tieto výrobky mohli byť prepustené do voľného obehu s úplným alebo čiastočným oslobodením od dovozného cla.

173 Z uvedených bodov vyplýva, že colne schválené určenia a colné režimy, na ktoré sa odvoláva článok 3 nariadenia č. 1972/2003, sa týkajú najmä situácií, keď tovar prekračuje hranice Spoločenstva bez toho, aby sa naň uplatňovalo príslušné clo, buď preto, že jeho konečné použitie ešte nebolo určené, alebo preto, že bol určený pre trh mimo Spoločenstva. Tento tovar, ktorý k 1. máju 2004 získal štatút tovaru Spoločenstva, ako aj tovar, ktorý je v štádiu prepravy po vybavení vývozných formalít v rámci rozšíreného Spoločenstva, podlieha podľa opatrenia stanoveného v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 dovoznému clu *erga omnes* uplatňovanému v deň prepustenia do voľného obehu.

O prvom dôvode založenom na porušení zásady voľného pohybu tovaru

— Tvrdenia účastníkov konania

174 Poľská republika sa domnieva, že poplatky zakotvené v článku 3 ods. 2 nariadenia č. 1972/2003 sú clom, čo vyplýva zo samotného faktu, že ich vyberajú colné orgány v rámci colného konania týkajúceho sa výrobkov, na ktoré sa vzťahuje režim podmienečného oslobodenia od cla pri prechode hraníc Spoločenstva. Táto povaha je tiež potvrdená po prvé skutočnosťou, že uvedené opatrenia predstavujú v súlade so znením odseku 1 uvedeného ustanovenia výnimku z ustanovení aktu o pristúpení, ktoré stanovujú prepustenie tovaru oslobodeného od cla do voľného obehu, po druhé odôvodnením v analogickom ustanovení, konkrétne článku 5 nariadenia Komisie (ES) č. 60/2004 zo 14. januára 2004, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia v sektore cukru z dôvodu pristúpenia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska (Ú. v. EÚ L 9, s. 8; Mim. vyd. 03/042,

s. 125), tak ako Komisia uviedla v odôvodnení č. 6 tohto nariadenia, a po tretie skutočnosťou, že článok 3 ods. 2 nariadenia č. 1972/2003 výslovne uvádza, že „výrobky… podliehajú dovoznému clu *erga omnes*“.

175 Poľská republika uvádza, že podľa článku 25 ES clá na dovozy alebo poplatky s rovnakým účinkom — bez ohľadu na to, či boli uložené štátom alebo inštitúciami Spoločenstva — sa medzi členskými štátmi zakazujú a nemožno ich odôvodniť ich cieľom.

176 Vzhľadom na absolútny charakter tohto zákazu Súdny dvor konštatoval, že právomoci priznané inštitúciám Spoločenstva v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky musia byť v každom prípade od konca prechodného obdobia použité na vylúčenie každého opatrenia, ktoré ohrozuje odstránenie ciel a množstevných obmedzení alebo poplatkov alebo opatrení s rovnakým účinkom medzi členskými štátmi (rozsudok Súdneho dvora z 20. apríla 1978, Les Commissionnaires Réunis a Les Fils de Henri Ramel, 80/77 a 81/77, Zb. s. 927, bod 35). Rovnako každá výnimka z uvedeného zákazu musí byť jasne stanovená a vykladaná doslovne (rozsudok Les Commissionnaires réunis a Les Fils de Henri Ramel, už citovaný, bod 24). Osobitné výnimky zo zásady voľného pohybu tovaru upravené v zmluvách o pristúpení majú byť stanovené jasne a jednoznačne a majú sa vykladať doslovne (rozsudok Súdneho dvora z 3. decembra 1998, KappAhl, C-233/97, Zb. s. I-8069, body 18 a 21).

177 Poľská republika sa preto domnieva, že Komisia nemôže odôvodniť zavedené poplatky potrebou vyhnúť sa dôsledkom pravidiel týkajúcich sa nadbytočných zásob uvedených v článku 4 nariadenia č. 1972/2003. Okrem toho Poľská republika upozorňuje, že opatrenie uvedené ako posledné sa snaží zabrániť špekulatívnemu správaniu a uvádza, že neexistuje žiadna väzba medzi uloženými clami a takýmto správaním.

178 Komisia tvrdenia Poľskej republiky spochybňuje.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

179 Tvrdenie Poľskej republiky nemožno prijať. V rozpore s tým, čo tvrdí Poľská republika, nie je vyberanie poplatku uloženého článkom 3 nariadenia č. 1972/2003 v rozpore so zákazom ciel a poplatkov s rovnakým účinkom stanoveným v článku 25 ES, pretože uvedený poplatok nie je poplatkom, o ktorom jednostranne rozhodol členský štát, ale opatrením Spoločenstva prijatým na dočasnom základe na účely predchádzania určitým ťažkostiam vyplývajúcim pre spoločnú poľnohospodársku politiku z pristúpenia desiatich nových štátov k Európskej únii (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 25. mája 1978, Racke, 136/77, Zb. s. 1245, bod 7).

180 Okrem toho treba uviesť, že Komisia prijala nariadenie č. 1972/2003, čiže aj článok 3 tohto nariadenia, na základe ustanovenia, ktoré jej umožňovalo prijať prechodné opatrenia na uľahčenie prechodu zo súčasného režimu v nových členských štátoch na režim vyplývajúci z uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky, konkrétne podľa článku 41 aktu o pristúpení. Tieto prechodné opatrenia pritom môžu predstavovať okrem iného výnimky z pravidiel, ktoré by sa inak uplatňovali na danú právnu situáciu, akým je článok 25 ES. Z toho vyplýva, že posúdenie Súdom prvého stupňa sa má týkať len otázky, či opatrenia stanovené v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 tvoria neoddeliteľnú súčasť prechodných opatrení, ktoré možno prijať na základe tohto ustanovenia aktu o pristúpení. Pokiaľ to platí, nemôže byť tento systém v zásade považovaný za v rozpore s ustanoveniami aktu o pristúpení týkajúcimi sa zákazu ciel (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 20. októbra 1987, Španielsko/Rada a Komisia, 119/86, Zb. s. 4121, bod 15).

181 Preto sa Poľská republika nemôže užitočne odvolávať na porušenie zásady voľného pohybu tovaru, konkrétne článku 25 ES, aby spochybnila zákonnosť poplatkov stanovených v článku 3 nariadenia č. 1972/2003. Mohla by nanajvýš uviesť, že výnimka z pravidiel Zmluvy stanovená v článku 3 uvedeného nariadenia prekračuje právomoci priznané Komisii článkom 41 aktu o pristúpení, čo uvádza v rámci druhého dôvodu, ktorý treba z tohto dôvodu hneď preskúmať.

O druhom dôvode založenom na nedostatku právomoci Komisie a porušení článkov 22 a 41 aktu o pristúpení

— Tvrdenia účastníkov konania

182 Poľská republika tvrdí, že akt o pristúpení je výsledkom vyjednávaní medzi kandidátskymi krajinami na pristúpenie k Európskej únii a Európskou úniou. Pripomína, že podľa článku 22 „opatrenia uvedené v prílohe IV k [aktu o pristúpení] sa uplatňujú za podmienok ustanovených v tejto prílohe“. Podľa článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1972/2003 sa toto ustanovenie uplatňuje „bez ohľadu na prílohu IV [kapitolu] 5 aktu o pristúpení“, čo by znamenalo, že Komisia sama sebe priznala jednostranné právo zmeniť závery vyjednávaní o pristúpení, pričom porušila postupy týkajúce sa zmeny alebo pozastavenia platnosti ustanovení aktu o pristúpení, ktoré sú stanovené v článkoch 7 až 9 uvedeného aktu.

183 Poľská republika sa domnieva, že článok 41 prvý odsek aktu o pristúpení môže predstavovať základ len pre prechodné ustanovenia potrebné na uľahčenie prechodu na režim vyplývajúci z uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky podľa podmienok uvedených v akte o pristúpení. Cieľom prechodných ustanovení stanovených v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 však nebolo doplnenie aktu o pristúpení, ale zavedenie odlišných riešení, ktoré jej zabránili prijať opatrenia stanovené v prílohe IV kapitole 5 uvedeného aktu a v jej neprospech zmenili podmienky pristúpenia.

184 Podľa Poľskej republiky Komisia nemôže tvrdiť, že len spresnila obsah aktu o pristúpení, pretože opatrenie stanovené v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 upravuje výnimku z vykonávacích pravidiel režimov s podmieneným oslobodením od cla definovaných v prílohe IV kapitole 5 aktu o pristúpení.

185 Komisia tvrdenia Poľskej republiky spochybňuje.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

186 Určite platí, že Komisia nemôže zmeniť podmienky aktu o pristúpení mimo normatívneho rámca stanoveného v tomto ohľade zmluvou a aktom o pristúpení. Ako však Komisia v tejto súvislosti správne uvádza, platí, že na základe článku 41 uvedeného aktu je oprávnená prijať každé opatrenie potrebné na uľahčenie prechodu zo súčasného režimu v nových členských štátoch na režim vyplývajúci z uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky.

187 Tiež je potrebné pripomenúť, tak ako vyplýva z toho, čo bolo uvedené v tomto rozsudku, že systém poplatkov za nadbytočné zásoby výrobkov vo voľnom obehu k 1. máju 2004 v nových členských štátoch stanovený v článku 4 nariadenia č. 1972/2003, ktorý obsahuje najmä poplatky za nadbytočné zásoby držané individuálnymi subjektmi, je jedným z prechodných opatrení, ktoré môže Komisia prijať na základe článku 41 prvého odseku aktu o pristúpení.

188 Z tohto dôvodu sa na opatrenia potrebné na účely ochrany užitočného účinku tohto systému poplatkov musí tiež vzťahovať ustanovenie uvedené ako posledné, pretože inak by sa neuskutočnili ciele na trhu Spoločenstva, ktoré predmetný systém sleduje a ktoré sú potrebné na uľahčenie prechodu zo súčasného režimu v nových členských štátoch na režim vyplývajúci z uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky.

189 Preto treba preskúmať či, tak ako uvádza Komisia vo svojej odpovedi na prvý dôvod, uloženie dovozného cla *erga omnes* uplatňovaného v deň prepustenia do voľného obehu na výrobky, ktoré sú v režime s podmieneným oslobodením od cla alebo v štádiu prepravy po vybavení vývozných formalít v rámci rozšíreného Spoločenstva podľa článku 3 nariadenia č. 1972/2003, je nevyhnutné na zaistenie potrebného účinku článku 4 uvedeného nariadenia.

190 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Komisia má veľkú právomoc, pokiaľ ide o prijímanie opatrení v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky (rozsudky Súdneho dvora z 11. júla 1989, Schräder HS Kraftfutter 265/87, Zb. s. 2237, bod 22, a z 11. septembra 2003, Rakúsko/Rada, C-445/00, Zb. s. I-8549, bod 81). Nezákonnosť článku 3 nariadenia č. 1972/2003 možno preukázať, len pokiaľ sa prijme záver, že opatrenia stanovené týmto ustanovením nie sú zjavne nevyhnutné na zachovanie potrebného účinku článku 4 uvedeného nariadenia.

191 Ako uviedla Komisia, v prípade neexistencie opatrení stanovených v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 by subjekty usadené v nových členských štátoch mohli umelo znížiť svoje nadbytočné zásoby predmetných výrobkov tým, že by na ne uplatnili režim s podmieneným oslobodením od cla v jednom alebo vo viacerých starých alebo nových členských štátoch pred 1. májom 2004. Uvedené subjekty by tak nemuseli platiť poplatok stanovený v článku 4 nariadenia č. 1972/2003 v ich krajine pôvodu, pretože k 1. máju 2004 by nadbytočné zásoby nedržali.

192 Výrobky umiestnené v režime s podmieneným oslobodením od cla by im boli aj naďalej k dispozícii v ostatných členských štátoch a príslušné subjekty by boli schopné dať ich do voľného obehu v rozšírenom Spoločenstve po 1. máji 2004 bez toho, aby boli povinné platiť sporný poplatok, čo by článok 4 nariadenia č. 1972/2003 zbavilo jeho obsahu.

193 Preto je potrebné dospieť k záveru, že také opatrenia, aké sú stanovené v článku 3 nariadenia č. 1972/2003, nevyhnutne chránia potrebný účinok článku 4 uvedeného nariadenia.

194 Preto v rozsahu, v akom Poľská republika spochybňuje v rámci tohto dôvodu právomoc Komisie uložiť členským štátom povinnosť zaviesť poplatky za výrobky, na ktoré sa vzťahuje režim s podmieneným oslobodením od cla a ktoré sa nachádzajú na ich území 1. mája 2004, a nie podmienky alebo primeraný charakter tohto poplatku, je potrebné uvedený dôvod zamietnuť.

O treťom dôvode založenom na porušení zásady zákazu diskriminácie založenej na štátnej príslušnosti

— Tvrdenia účastníkov konania

195 Poľská republika uvádza, že článok 3 ods. 2 nariadenia č. 1972/2003 stanovuje, že uloženie dovozného cla *erga omnes* sa neuplatňuje na výrobky vyvezené zo Spoločenstva pätnástky do Poľska — ak dovozca predloží dôkaz, že v krajine vývozu nežiadal na výrobky žiadnu vývoznú náhradu — ale rovnakú výnimku neumožňuje v prípade výrobkov vyvezených z Poľska do Spoločenstva pätnástky.

196 Poľská republika dodáva, že Komisia nevykonala analogické diskriminačné opatrenia po rozšírení Európskej únie v roku 1995.

197 Poľská republika sa domnieva, že túto diskrimináciu nemožno odôvodniť tvrdením, podľa ktorého vyplývalo riziko špekulácie hlavne z tokov výrobkov pochádzajúcich z Poľska do Spoločenstva pätnástky, čo nebolo vôbec preukázané. Navyše, aj keby skutočne existovalo riziko špekulácie vyplývajúce hlavne z toku tovaru pochádzajúceho z Poľska, neoprávňovalo by to prijaté opatrenia, pretože sa netýkajú len „nadbytočných zásob", ale každého množstva týchto výrobkov. Takže ak riziko špekulácie spočívalo v zaradení poľských poľnohospodárskych výrobkov do režimov s podmieneným oslobodením od cla s úmyslom špekulovať v súvislosti s ich uvedením do voľného obehu v rozšírenom Spoločenstve, dostatočným preventívnym opatrením by bolo zachovanie preferenčných ciel platných pred dátumom pristúpenia pre výrobky zaradené k 1. máju 2004 do režimov s podmieneným oslobodením od cla.

198 Komisia spochybňuje tvrdenia Poľskej republiky.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

199 Ako bolo pripomenuté v bodoch 128 až 130 vyššie, ak zásada zákazu diskriminácie medzi poľnohospodárskymi výrobcami v Spoločenstve zakotvená v článku 34 ods. 2 druhom pododseku ES vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali odlišne a aby sa odlišné situácie neposudzovali rovnako okrem prípadu, ak je takéto posudzovanie objektívne zdôvodnené, stále platí, že k 1. máju 2004 sa situácia v poľnohospodárstve v nových členských štátoch podstatne líšila od situácie existujúcej v starých členských štátoch.

200 Z toho vyplýva, že samotné uplatnenie rozdielnych právnych predpisov na subjekty z nových členských štátov a subjekty zo starých členských štátov nemohlo viesť k žiadnej diskriminácii.

201 Ako Komisia správne uvádza, ak je v prejednávanej veci cieľom ustanovení uvedených v článku 3 ods. 2 nariadenia č. 1972/2003, pokiaľ ide o výrobky pochádzajúce z nových členských štátov, zabrániť tomu, aby mohli subjekty, ktoré môžu využiť jeden z typov režimov s podmieneným oslobodením, umelo znížiť zásoby akumulované pred 1. májom 2004 s cieľom dať ich do voľného obehu po tomto dátume ako výrobky, ktoré nepodliehajú dovozným clám, ich cieľ je zjavne iný, pokiaľ ide o výrobky pochádzajúce zo Spoločenstva, na ktoré sa vzťahuje režim s podmieneným oslobodením alebo sú prepravované v rámci rozšíreného Spoločenstva po vybavení vývozných formalít.

202 Keďže na výrobky uvedené ako posledné sa nevzťahuje sporný poplatok uvedený v článku 4 nariadenia č. 1972/2003, nemôže byť, pokiaľ ide o tieto výrobky, cieľom ustanovení uvedených v článku 3 ods. 2 uvedeného nariadenia chrániť potrebný účinok predmetného poplatku.

203 Naopak, cieľom ustanovení uvedených v článku 3 ods. 2 uvedeného nariadenia je najmä zabrániť tomu, aby poľnohospodárske výrobky vyvezené zo Spoločenstva pred 1. májom 2004, na ktoré bola poskytnutá vývozná náhrada, boli potom zaradené po vybavení vývozných formalít do režimu s podmieneným oslobodením od cla alebo prepravované v rámci rozšíreného Spoločenstva a boli vo voľnom obehu na území Európskej únie bez zaplatenia cla, lebo na tieto výrobky by opäť mohla byť poskytnutá vývozná náhrada. Tento cieľ je uvedený v odôvodnení č. 4 nariadenia č. 1972/2003, podľa ktorého:

„Je potrebné zabrániť tomu, aby tovar, ohľadom ktorého boli vývozné náhrady zaplatené do 1. mája 2004, využíval pri vyvezení do tretích krajín po 30. apríli 2004 druhú náhradu."

204 Len z tohto dôvodu stanovuje článok 3 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 1972/2003 oslobodenie, ak dovozca predloží dôkaz, že v krajine vývozu nežiadal na výrobky žiadnu vývoznú náhradu.

205 Keďže oba ciele, ktoré sledujú ustanovenia nachádzajúce sa v článku 3 nariadenia č. 1972/2003, sú nevyhnutne dosiahnuté za pomoci rozdielnych režimov pre výrobky umiestnené v režime s podmieneným oslobodením pochádzajúce jednak z nových členských štátov a jednak zo Spoločenstva pätnástky, nemožno kvalifikovať uplatnenie odlišných režimov na tieto dve kategórie výrobkov ako diskriminačné.

206 Nakoniec pokiaľ ide o tvrdenie Poľskej republiky, podľa ktorého Komisia nevykonala analogické diskriminačné opatrenia po rozšírení Európskej únie v roku 1995, stačí len konštatovať, tak ako bolo uvedené v bode 132 vyššie, že prechodné opatrenia, ktoré sa majú prijať v oblasti poľnohospodárstva pri každom rozšírení Európskej únie, treba prispôsobiť konkrétnym rizikám narušenia poľnohospodárskych trhov, ktoré môže toto rozšírenie priniesť. Preto nie sú inštitúcie povinné uplatniť rovnaké prechodné opatrenia v rámci dvoch po sebe nasledujúcich rozšírení.

207 Uvedený dôvod preto treba zamietnuť.

O štvrtom dôvode založenom na chýbajúcom alebo nedostatočnom odôvodnení

— Tvrdenia účastníkov konania

208 Poľská republika tvrdí, že zavedenie diskriminačných opatrení stanovených v článku 3 ods. 2 nariadenia č. 1972/2003 predstavuje hlavnú časť článku 3 uvedeného nariadenia bez toho, aby bolo v tejto súvislosti poskytnuté akékoľvek odôvodnenie.

209 Poľská republika osobitne odmieta myšlienku, že odôvodnenie opatrenia zavedeného podľa článku 4 nariadenia č. 1972/2003 sa môže analogicky uplatniť na opatrenia zavedené podľa článku 3 tohto nariadenia, pretože tieto ustanovenia zavádzajú odlišné prechodné opatrenia.

210 Poľská republika sa domnieva, že odôvodnenie opatrení zavedených článkom 3 nariadenia č. 1972/2003 by malo aspoň uvádzať okolnosti, ktoré odôvodňujú zavedenie osobitných ustanovení v oblasti režimu s podmieneným oslobodením od cla pre určitú skupinu výrobkov, opis spôsobu, akým majú prijaté opatrenia slúžiť na vykonanie cieľov stanovených v článku 41 aktu o pristúpení, a dôvody odôvodňujúce rozdielne zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi Spoločenstva pätnástky a štátnymi príslušníkmi nových členských štátov.

211 Poľská republika tiež uplatňuje, že k prechodnému opatreniu zavedenému na základe nariadenia č. 3108/94 pri rozšírení Európskej únie v roku 1995 bolo pripojené konkrétnejšie odôvodnenie, ako k opatreniam zavedeným článkom 3 nariadenia č. 1972/2003, ktoré sa nachádzalo v odôvodnení č. 2 predmetného nariadenia. Navyše

bolo toto opatrenie menej reštriktívne, ako opatrenie zavedené článkom 3 nariadenia č. 1972/2003, čo posilňuje povinnosť opatrenie uvedené ako posledné odôvodniť, pretože orgán Spoločenstva musí poskytnúť explicitné odôvodnenie, ak rozhodnutie ide podstatne ďalej ako predchádzajúce rozhodnutia (rozsudky Súdneho dvora z 26. novembra 1975, Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique a i./Komisia, 73/74, Zb. s. 1491, bod 31, a zo 14. februára 1990, Delacre a i./Komisia, C-350/88, Zb. s. I-395, bod 15).

212 Napokon, podobné prechodné opatrenie bolo stanovené v článku 5 nariadenia č. 60/2004 a bolo predmetom osobitného odôvodnenia v jeho odôvodnení č. 6.

213 Komisia tvrdenia Poľskej republiky spochybňuje.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

214 Podľa ustálenej judikatúry sa odôvodnenie vyžadované článkom 253 ES musí prispôsobiť druhu príslušného právneho aktu a musí byť z neho jasne a jednoznačne zrejmá úvaha inštitúcie, ktorá akt vydala, a to tak, aby dotknuté osoby mohli spoznať dôvody prijatého opatrenia a príslušný súd mohol vykonať svoje preskúmanie (pozri rozsudok Súdneho dvora z 24. novembra 2005, Taliansko/Komisia, C-138/03, C-324/03 a C-431/03, Zb. s. I-10043, bod 54 a tam citovanú judikatúru).

215 Táto požiadavka sa musí posúdiť vo vzťahu k okolnostiam prejednávanej veci, najmä k obsahu aktu, povahe uvádzaných dôvodov a záujmu, ktorý môžu mať príjemcovia alebo iné týmto aktom priamo a osobne dotknuté osoby na získaní týchto vysvetlení. Nevyžaduje sa však, aby odôvodnenie uvádzalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa musí

posúdiť nielen v súvislosti so znením tohto aktu, ale aj so zreteľom na jeho kontext a všetky právne ustanovenia, ktoré upravujú dotknutú oblasť (pozri rozsudok Taliansko/Komisia, už citovaný v bode 214 vyššie, bod 55).

216 Ak ide o nariadenie, odôvodnenie sa môže obmedziť jednak na uvedenie celkovej situácie, ktorá viedla k jeho prijatiu, a jednak na uvedenie všeobecných cieľov, ktoré má dosiahnuť (rozsudky Súdneho dvora z 3. júla 1985, Abrias a i./Komisia, 3/83, Zb. s. 1995, bod 30, a z 10. marca 2005, Šanielsko/Rada, C-342/03, Zb. s. I-1975, bod 55).

217 Okrem toho by bolo neprimerané vyžadovať osobitné odôvodnenie pre rôznu voľbu použitých techník, keď je zo všeobecne platného aktu zrejmý základný cieľ sledovaný inštitúciou (pozri rozsudok Súdneho dvora zo 7. septembra 2006, Španielsko/Rada, C-310/04, Zb. s. I-7285, bod 59 a tam citovanú judikatúru).

218 S ohľadom na uvedené úvahy treba určiť, či je odôvodnenie nariadenia č. 1972/2003 dostatočné, pokiaľ ide o podrobenie výrobkov pochádzajúcich z nových členských štátov opatreniam uvedeným v jeho článku 3.

219 V tejto súvislosti treba uviesť, že podstata odôvodnenia nariadenia č. 1972/2003 sa nachádza v odôvodneniach č. 1 až č. 6 tohto nariadenia.

220 Odôvodnenie č. 1 nariadenia č. 1972/2003 vysvetľuje, že na zabránenie riziku vychýlenia obchodu, ktoré ovplyvňuje spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov z dôvodu pristúpenia, by sa mali prijať prechodné opatrenia.

221 Odôvodnenia č. 2 a č. 4 sa týkajú opatrení súvisiacich s vývoznými náhradami.

222 Odôvodnenie č. 3 vysvetľuje, že vychýlenia obchodu, v dôsledku ktorých dochádza k narušeniu organizovania trhu, sa často týkajú výrobkov umelo presunutých s ohľadom na rozšírenie, pričom tieto výrobky nie sú súčasťou bežných zásob príslušného štátu. Uvedené odôvodnenie dopĺňa, že nadbytočné zásoby môžu byť tiež výsledkom národnej produkcie, a preto by sa mali prijať opatrenia v podobe odstrašujúcich poplatkov.

223 Napokon odôvodnenia č. 5 a č. 6 už len uvádzajú, že opatrenia ustanovené v nariadení č. 1972/2003 sú nevyhnutné, primerané a v súlade so stanoviskom všetkých príslušných riadiacich výborov a majú sa uplatňovať jednotným spôsobom.

224 Z toho vyplýva, že žiadne z uvedených odôvodnení výslovne nevysvetľuje osobitné dôvody, ktoré viedli Komisiu k prijatiu opatrení uvedených v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 v súvislosti s výrobkami pochádzajúcimi z nových členských štátov.

225 V tejto súvislosti Poľská republika uplatňuje, že Komisia výslovne odôvodnila iné opatrenia, ktoré boli podobné opatreniam uvedeným v článku 3 nariadenia č. 1972/2003.

226 Poľská republika najskôr citovala druhé odôvodnenie nariadenia č. 3108/94, ktoré sa podľa nej týka článku 4 ods. 3 druhej zarážky uvedeného nariadenia. Toto ustanovenie, podľa ktorého sa na tovar, ktorý nie je tovarom Spoločenstva, ktorý sa nachádza 1. januára 1995 v režime colné uskladňovanie, aktívny zošľachťovací styk alebo dočasné použitie, vzťahuje dodatočný poplatok, ktorý sa prípadne uplatňuje nad rámec poplatku nového členského štátu k tomuto dátumu v prípade prepustenia do voľného obehu od tohto dátumu, je podobné ustanoveniu článku 3 nariadenia č. 1972/2003. V rozpore s tým, čo tvrdí Poľská republika, sa však presné odôvodnenie uvedeného ustanovenia

nenachádza v druhom odôvodnení nariadenia č. 3108/94. Toto odôvodnenie len vysvetľuje, že v záujme zjednodušenia je potrebné uplatniť režim, ktorý sa zakladá na zásade, podľa ktorej, ak operácia v rámci Spoločenstva začala pred 1. januárom 1995, vzťahujú sa na ňu i naďalej ustanovenia, ktoré sa uplatňovali pred týmto dátumom.

227 Ďalej uviedla odôvodnenie č. 6 nariadenia č. 60/2004. Podľa nej toto odôvodnenie uvádza osobitné vysvetlenie článku 5 uvedeného nariadenia, ktorý v sektore cukru zavádza podobné opatrenie, aké je uvedené v článku 3 nariadenia č. 1972/2003. Odôvodnenie č. 6 nariadenia č. 60/2004 uvádza, že kapitola 5 prílohy IV k aktu o pristúpení predpokladá, že tovar, ktorý je ku dňu pristúpenia zaradený do rôznych druhov režimov s podmieneným oslobodením od cla, je oslobodený od cla pri prepustení do voľného obehu, ak sú splnené určité podmienky. V sektore cukru existuje veľké riziko, že táto možnosť sa využije na špekulatívne účely. Okrem toho by sa subjekty mohli vyhnúť povinnosti ustanovenej v tomto nariadení, aby odstránili na vlastné náklady množstvá nadbytočného cukru alebo izoglukózy určené príslušnými orgánmi nových členských štátov alebo aby zaplatili poplatky, ak nie je možné preukázať odstránenie týchto množstiev. Výrobky, ktoré predstavujú takéto riziko, by preto mali podliehať dovozných clám odo dňa prepustenia do voľného obehu.

228 Existencia výslovného odôvodnenia neskoršieho opatrenia, ktoré je podobné ako opatrenie stanovené v článku 3 nariadenia č. 1972/2003, vopred nerozhoduje o odpovedi na otázku, či neexistencia rovnakého spresnenia v nariadení uvedenom ako posledné znamená, že jeho odôvodnenie je nedostatočné, pokiaľ ide o opatrenia uvedené v jeho článku 3.

229 S cieľom odpovedať na túto otázku treba tieto opatrenia posudzovať v ich kontexte. Ako vyplýva z odôvodnenia č. 3 nariadenia č. 1972/2003, jedným zo základných cieľov tohto nariadenia je vyhnúť sa rizikám vyplývajúcim z vychýlení obchodu, v dôsledku ktorých dochádza k narušeniu spoločného organizovania trhov, vyvolanému vytváraním nadbytočných zásob.

230 V súlade s nariadením č. 1972/2003 je tento cieľ vykonaný uložením poplatku stanoveného v článku 4 uvedeného nariadenia za nadbytočné zásoby existujúce v nových členských štátoch, pričom odkaz na primeraný charakter tohto poplatku na účely zabezpečenia uvedeného cieľa je výslovne uvedený v odôvodnení č. 3 predmetného nariadenia.

231 Úlohou článku 3 nariadenia č. 1972/2003, pokiaľ ide o výrobky pochádzajúce z nových členských štátov, na ktoré sa vzťahuje režim s podmieneným oslobodením od cla, je výlučne doplniť systém poplatkov za nadbytočné zásoby zakotvený v článku 4 uvedeného nariadenia, konkrétnejšie zabezpečiť potrebný účinok tohto ustanovenia.

232 Pokiaľ ide o predmetné výrobky pochádzajúce z nových členských štátov, potreba opatrení stanovených v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 na doplnenie systému poplatkov je očividná, pretože, tak ako bolo zdôraznené v bodoch 191 až 193 vyššie, je zjavné, že v prípade neexistencie týchto opatrení by sa každý subjekt, ktorý drží výrobky, na ktoré sa môže uplatňovať poplatok stanovený v článku 4 uvedeného nariadenia, mohol vyhnúť povinnosti zaplatiť tento poplatok tým, že by dotknuté výrobky umiestnil do jedného z colných režimov uvedených v článku 3 tohto nariadenia v inom členskom štáte.

233 Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o predmetné výrobky pochádzajúce z nových členských štátov, opatrenia stanovené v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 predstavujú len technický výber Komisie určený na zabezpečenie potrebného účinku článku 4 uvedeného nariadenia, pričom článok uvedený ako posledný je hlavným technickým výberom Komisie na uskutočnenie svojho cieľa, ktorým je zabrániť vytváraniu nadbytočných zásob v nových členských štátoch.

234 Preto treba dospieť k záveru, že Komisia nebola povinná konkrétnejšie odôvodniť potrebu opatrení uvedených v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 vzhľadom na judikatúru uvedenú v bodoch 216 a 217 vyššie, pretože odôvodnenie uvedeného nariadenia výslovne určuje cieľ predchádzať vytváraniu nadbytočných zásob a potrebu

vytvoriť systém poplatkov za uvedené zásoby (odôvodnenie č. 3), ako aj celkovú situáciu, ktorá viedla k prijatiu uvedeného nariadenia (odôvodnenie č. 1 v spojení s odôvodnením č. 3). Predmetné odôvodnenie teda treba považovať v tejto súvislosti za dostatočné.

235 Tento záver podporuje kontext, v ktorom bolo nariadenie č. 1972/2003 prijaté. Poľská republika nespochybňuje, že bola úzko zapojená do postupu prijímania uvedeného nariadenia, pretože sa ako pozorovateľ zúčastnila rôznych stretnutí výborov, ktoré o jeho prijatí rokovali. Poľská republika si v súvislosti s touto otázkou najprv vymenila s Komisiou rozsiahlu korešpondenciu. Zo spisu napokon vyplýva, že Komisia prejavila ochotu diskutovať rôzne otázky vyplývajúce z tohto nariadenia a navrhnúť prípadné zmeny pred prijatím tohto nariadenia.

236 Takisto treba zdôrazniť, že zo spisu vyplýva, že Komisia osobitne s Poľskou republikou diskutovala jednak o otázke, či prijatie opatrení uvedených v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 patrí do právomocí, ktorými uvedená inštitúcia disponuje podľa článku 41 aktu o pristúpení, a jednak o základných dôvodoch prijatia uvedených opatrení.

237 Na základe vyššie uvedeného treba uvedený dôvod zamietnuť.

O piatom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery

— Tvrdenia účastníkov konania

238 Poľská republika tvrdí, že opatrenia stanovené v článku 3 nariadenia č. 1792/2003, tým, že uložili na niektoré výrobky vyššie dovozné clá, než ktoré vyplývali z preferenčného colného režimu uplatňovaného v období pred jej pristúpením k Európskej únii, boli prijaté v rozpore so zásadou ochrany legitímnej dôvery.

239 Poľská republika sa domnieva, že ona a aj poľské hospodárske subjekty mohli legitímne očakávať, že postup uplatniteľný na tovary, ktoré budú dočasne uskladnené, alebo budú patriť do niektorého z colných režimov alebo budú v štádiu prepravy v rámci rozšíreného Spoločenstva od 1. mája 2004, bude prebiehať v súlade so zásadami stanovenými v prílohe IV kapitole 5 aktu o pristúpení a že v každom prípade po dátume pristúpenia môže dôjsť k zvýšeniu ciel platných k 30. aprílu 2004 len na základe prechodného opatrenia.

240 V tejto súvislosti sa Poľská republika domnieva, že hoci zásada ochrany legitímnej dôvery nemôže v budúcnosti vylúčiť zmeny a prispôsobenia meniacim sa podmienkam, predmetné prechodné opatrenia idú nad rámec prispôsobenia a sú novou úpravou situácie, ktorá sa predtým spravovala aktom o pristúpení.

241 Poľská republika sa domnieva, že Komisia vo svojej obrane pripúšťa, že obozretné subjekty nemohli predvídať prijatie napadnutého aktu, a uvádza, že Komisia sa len obmedzila na tvrdenie, že mohli prispôsobiť svoju činnosť požiadavkám vyplývajúcim z tohto aktu. Nariadenie č. 1972/2003 pritom jednak nebolo pred pristúpením zverejnené v poľskom jazyku a jednak prípadné prispôsobenie subjektov spornému

opatreniu mohlo spočívať buď v obmedzení ich obchodnej činnosti, to znamená na úkor ich bežnej obchodnej činnosti, alebo v zaplatení dovozných ciel *erga omnes*.

242 Okrem toho tvrdenia Komisie týkajúce sa predmetu zavedenia dovozných ciel vo výške ciel *erga omnes* sú nedôvodné, pretože uvedené clá vôbec nesúvisia so zabránením špekulácii.

243 Napokon akýkoľvek odkaz na rozsudok Weidacher, už citovaný v bode 89 vyššie, s cieľom odôvodniť napadnuté opatrenie je úplne neopodstatnený, pretože uvedený rozsudok sa netýkal žiadneho opatrenia, ktoré by bolo analogické s opatrením v článku 3 nariadenia č. 1972/2003.

244 Komisia tvrdenia Poľskej republiky spochybňuje.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

245 Treba pripomenúť, že podľa judikatúry možno zásadu ochrany legitímnej dôvery uplatniť voči právnemu predpisu Spoločenstva len vtedy, ak samotné Spoločenstvo predtým vytvorilo situáciu vyvolávajúcu legitímnu dôveru (pozri rozsudok Weidacher, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 31 a tam citovanú judikatúru).

246 Treba však uviesť, že Spoločenstvo v prejednávanej veci vopred nevytvorilo situáciu vyvolávajúcu legitímnu dôveru, pokiaľ ide o Poľskú republiku alebo poľské subjekty.

247 Predovšetkým sa Spoločenstvo žiadnym spôsobom, či už konaním alebo opomenutím, voči dotknutým odvetviam nevyjadrilo, že prechodné opatrenia, ktoré majú zaistiť najmä potrebný účinok opatrení určených na zabránenie narušeniu spoločného trhu vyvolaného vytváraním nadbytočných zásob, nebudú prijaté v súvislosti s rozšírením, ku ktorému došlo 1. mája 2004.

248 Ďalej treba uviesť, že každý bežne starostlivý subjekt, ktorý umiestnil výrobky do jedného z režimov uvedených v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 pred 1. májom 2004, by mal od zverejnenia aktu o pristúpení v úradnom vestníku vedieť, že podľa článku 41 prvého odseku uvedeného aktu bola Komisia oprávnená prijať prechodné opatrenia s cieľom prispôsobiť režimy existujúce v nových členských štátoch spoločnej organizácii trhov, teda opatrenia, ktoré by prípadne mohli mať vplyv na nadbytočné zásoby, ktoré už boli vytvorené v čase uverejnenia nariadenia č. 735/2004, ako aj na výrobky, na ktoré sa vzťahoval režim s podmieneným oslobodením od cla (pozri v tomto zmysle rozsudok Weidacher, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 33). Opatrenia navrhované v prejednávanej veci Komisia navyše oznámila Poľskej republike v rámci výboru, ktorý prerokúval prijatie nariadenia č. 1972/2003. Poľská republika teda nemôže tvrdiť, že jej legitímna dôvera bola porušená.

249 V dôsledku toho treba dôvod založený na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery zamietnuť.

O štvrtej časti žaloby týkajúcej sa návrhu na zrušenie nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom uplatňuje na sedem doplnených výrobkov všetky sporné opatrenia

Tvrdenia účastníkov konania

250 Poľská republika uvádza, že na rozdiel od požiadaviek stanovených v článku 41 aktu o pristúpení neslúžia sporné opatrenia na uľahčenie prechodu Poľskej republiky na systém vyplývajúci z uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky podľa podmienok stanovených v akte o pristúpení. Slúžia výlučne na ochranu Spoločenstva pätnástky proti konkurencii súvisiacej s prílevom poľnohospodárskych výrobkov pochádzajúcich z nových členských štátov vzhľadom na ich poľnohospodársky potenciál.

251 Po prvé Poľská republika tvrdí, že článok 3 nariadenia č. 1972/2003 vedie k uloženiu poplatkov vo výške ciel Spoločenstva *erga omnes* za poľnohospodárske výrobky dovezené do Spoločenstva pätnástky z Poľska a v prípade opačnej situácie poplatky neukladá. Po druhé uvádza, že opatrenia stanovené v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003 ukladajú poľským držiteľom nadbytočných zásob poplatky, ktoré podstatne prekračujú zisk, aký možno dosiahnuť zo špekulatívnych operácií. Po tretie zdôrazňuje, že opatrenia uvedené v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke nariadenia č. 1972/2003 ju zaväzujú uložiť poplatok držiteľom nadbytočných zásob poľnohospodárskych výrobkov, v prípade ktorých neexistuje riziko špekulatívnych operácií a ktorí na vnútroštátnej úrovni nedržia nadbytočné zásoby. Poľská republika sa domnieva, že za týchto okolností nemožno dospieť k záveru, že skutočným cieľom sporých opatrení je chrániť Spoločenstvo pätnástky pred legitímnou konkurenciou z nových členských štátov, čo predstavuje zneužitie právomoci Komisiou.

252 Komisia sa domnieva, že tento dôvod je potrebné zamietnuť.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

253 Treba uviesť, že v rámci tohto dôvodu Poľská republika len znova zhrnula tvrdenia nachádzajúce sa v predchádzajúcich častiach jej žaloby, ktoré už boli v tomto rozsudku prejednané.

254 Preto treba dospieť k záveru, že tento dôvod nemá autonómnu povahu, a v dôsledku toho ho treba zamietnuť na základe rovnakých dôvodov ako dôvody, ktorých je zhrnutím.

255 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že žaloba musí byť v celom rozsahu zamietnutá.

O trovách

256 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Poľská republika nemala úspech vo veci, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (prvá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Poľská republika znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania vynaložené Komisiou.

Tiili Dehousse Wiszniewska-Białecka

Jürimäe Soldevila Fragoso

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 10. júna 2009.

Podpisy

Obsah

Skutkové okolnosti . . . . . II - 1555

Konanie . . . . . II - 1560

O prípustnosti . . . . . II - 1562

Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1562

Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1566

O veci samej . . . . . II - 1575

O druhej časti žaloby týkajúcej sa návrhu na neplatnosť nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom uplatňuje na sedem doplnených výrobkov opatrenie uvedené v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1972/2003 . . . . . II - 1577

O prvom dôvode založenom na porušení článku 41 aktu o pristúpení a zásady proporcionality . . . . . II - 1579

— Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1579

— Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1581

O druhom dôvode založenom na porušení zásady zákazu diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti . . . . . II - 1589

— Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1589

— Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1591

O tretej časti žaloby týkajúcej sa návrhu na zrušenie nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom dopĺňa sedem výrobkov na zoznam výrobkov v článku 4 ods. 5 ôsmej zarážke nariadenia č. 1972/2003 . . . . . II - 1593

Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1593

Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1595

O prvej časti žaloby týkajúcej sa návrhu na zrušenie nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom uplatňuje na sedem doplnených výrobkov opatrenia uvedené v článku 3 nariadenia č. 1972/2003 . . . . . II - 1599

O prvom dôvode založenom na porušení zásady voľného pohybu tovaru . . . . . II - 1603

— Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1603

— Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1605

O druhom dôvode založenom na nedostatku právomoci Komisie a porušení článkov 22 a 41 aktu o pristúpení . . . . . II - 1606

— Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1606

— Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1607

O treťom dôvode založenom na porušení zásady zákazu diskriminácie založenej na štátnej príslušnosti . . . . . II - 1609

— Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1609

— Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1610

O štvrtom dôvode založenom na chýbajúcom alebo nedostatočnom odôvodnení . . . II - 1612

— Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1612

— Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1613

O piatom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery . . . . . II - 1619

— Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1619

— Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1620

O štvrtej časti žaloby týkajúcej sa návrhu na zrušenie nariadenia č. 735/2004 v rozsahu, v akom uplatňuje na sedem doplnených výrobkov všetky sporné opatrenia . . . . . II - 1622

Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 1622

Posúdenie Súdom prvého stupňa . . . . . II - 1623

O trovách . . . . . II - 1623